

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్నపట్టణము 1914వం జూలై నెల 25వ తేది శనివారము.

ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ ద్వితియ ౨

No. 100

సంచిక ౧౦౦

శ్రీరామదాసుచరిత్రము

ఇయ్యది కొండవల్లెయ నెడి గ్రామమునందు జన్మించి ధర్మగిరియందు కైంకర్యముచేసిన గోపన్నయను పేరుగల రామదాసుగారి వైభవమును తెలుపుచున్నది. ఇతను నియోగి బ్రాహ్మణుడు, శ్రీరామభక్తుడు. ఇందు భద్రాచలమహాత్మ్యమును గోపన్నకు కవీరుదాసు రామనామమంత్రము నుపదేశించుటయు శ్రీరామలవారి యనుగ్రహమువలన భద్రాచలమున తానీవ తహశీల్ పని నిర్వహించుటయు, తహశీల్ పనిలో తాను సర్కారుపైకమును వసూలుచేసి శ్రీరామచంద్రుని ప్రాకారముంటపములు నిర్మించుటయు, బ్రాహ్మణసంతర్పణచేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములుగలవు. ఇట్లు తానీమ పైకమును ఆడినప్పుడు లేదనగా వారు చెన పాలయం దుంచిరి. అందు పడరానికష్టములననుభవించి తుదకు శ్రీరామనిధ్యానించుచు ప్రాణమును త్యజించుటకు నిశ్చయించిరి. శ్రీరామలక్ష్మణులు ఆరులక్షలవరహాలు తానీమకు ఆరాత్రి తీసుకొనివచ్చి ఇచ్చి రసీనువులై కొని, శ్రీరామదాసుగారి కిప్పించి అంతర్ధానమైరి, తానీమ ప్రాంతకాలమున వైకమునుజూచి సంతోషించి శ్రీరామదాసువారిని పిలువనంపి ఆరులక్షలవరహాలు వారికి యిప్పించి భద్రగిరియందు శ్రీరామలవారికి కైంకర్యమును చేయుచు ప్రార్థించి సమీపమున నుండు గ్రామములను కూడా శ్రీరామలవారికి మానవ్యముగా నొసఁగెను. తానీమతురకగా నుండినను భగవత్ప్రీతి తృప్తిగల్గి లభ్యమగుచున్నది. రామదాసు వారిని తీసుకొనిపోయి అనేకవిధములుగా ప్రార్థించెను. శ్రీరామదాసుగారు భద్రగిరి యందు శ్రీరామలకు బహువిధముల కైంకర్యములను చేసి వారు పంపిన దివ్యవిమానము నాలోపించి, పునరావృత్తిరహితమైన మోక్షస్వామాభ్యుపదవిని పొందిరి. ఇందు భగవద్భాగవతులందరుదూచి ఆనందించుటకై భద్రగిరియందు ప్రస్తుతముండు ఆలయమును, అందలి సీతా రామ లక్ష్మణుల ప్రతిమయు, రామదాసువారు కవీరుకర్త పొందిన నాపదేశమును, రామదాసునకు తానీమ తహశీల్ పని నిర్వహించుటయు, రామదాసును భటులు తానీమకడకు కట్టితెచ్చుటయు, శ్రీరామ లక్ష్మణులు తానీమకు ప్రత్యక్షమై ఆరులక్షలు తెచ్చియిచ్చుటయు, శ్రీరామలక్ష్మణులు తానీమపేషధారులై రసీదు రామదాసునకు యిచ్చుటయు, రామదాసువారు ఆరులక్షలవరహాలు శ్రీరామలవారికి యిప్పించి కైంకర్యముచేయుటయు మొదలుగాగల అతి సుందరమైన 8 పటములను తేర్చుచుడి మేలైనకాలికో బైందు చేయబడియున్నది. దీనివలె రు. 0-12-0

వలయువారు:— ఆర్. పెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెని, బ్రాహ్మ, మద్రాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరుపెట్టుకొని పనిచేయుట అత్యంత బయలుదేరినది. మా ఓటో మోహిని యను ఆత్మరు మెట్టమెట్టల బయలుదేరి ప్రభావతిని గడించినవెనుకాత పులినిజూచి నక్క వాతపెట్టుకొనినట్లు ఈమెట్ట ఆత్మరులు బయలుదేరి బహుము పాడుచేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందుపెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆమెట్టరులను గొని మోసపోకుడు. ఓటోమోహినిని మాత్రమే చూచికో నుటవలన మీసామ్మ కృపకాదు ఓటోమోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటోమోహిని :—ఒకసారి ఒట్టలపొడ రామకొనినవెనుకాత నాలుగు కోజులవరకు వాసనపోడు. పోవునది రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటోమోహినిని రామకొనిన వోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ సువాసలో నిండియుండును ఒక పుష్పద్యాన వనమధ్యనుండున్నటుండును.
- (3) ఓటోమోహినికి అనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్సీలు సాధారణులు సయితము అడుగనిచే వందలకొలది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రభుత్వములోను, ఇతరచోట్లములలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి పిసంగిరి.
- (5) ఓటోమోహినివారు ఈ అత్యంత బాగుగలేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారని పోలిక ఆత్మరులను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుట్టు ప్రతిదినము వందలవరకుండు ఎరిపొవుచున్నది. ఏ వెండ్లిండ్లలోను ఇతే. ఏ నాటకములలోను ఇతే. ఏ కృష్ణుడు ఇతే. 1/2 జోన్న గ్లాసు ప్లాపరుగల బుడ్డి 1-కి 2-0 0. 1-ప్రాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటోమోహిని సెంటెండుకార్డు డబ్బు 1-కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు.)

అన్ని చోట్లములలోను ఏకెట్లు కావలయును. వర్తకులకు పైపలు రేట్లు యివ్వబడును. సోలు ఏకెట్లు:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెని, 177 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తల నెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును

పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టిన

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచినానిన మోసము గలుగదు

చిరునామా:—ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకత్యాలయము, పోస్టబాక్సు నెం. 21 మద్రాసు.

క్రంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెని, మద్రాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, తేక విద్యుత్తు (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నక్షపింకవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కిములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానవ్య ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, ఇవరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

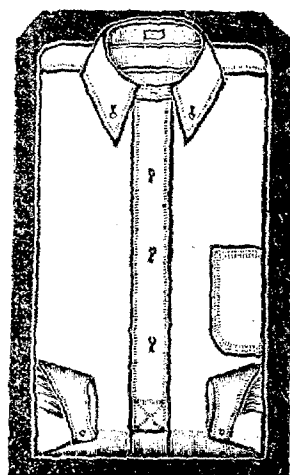
మేము ఏగల్ బప్పు బూడిదోటింగు కి నులులకు ఏకెట్లుము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ రోడ్, మద్రాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

క్లిప్ వస్తువులు.

మొదటికిము క్లిప్వస్తువులు
చేత 1-కి ౧. 10-8-0
రెండవకిము 12-0-0
సాధారణకిము 10-8-0
ఇంకోము కంకులు
వస్తువు 1-కి ౧. 2-4-0
ప్రాయము కంకులు
మూడుడు కంకులతో
యొక్కోమున్న ఎక్కు
అంగుళముతో వ్రాయ
వలయును.

మీ యొక్క వర్తకున్న క్లిప్వస్తువులకు ప్రాయము
లాడను ప్రేమింకు కంపెని,
87/88 చింతాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO
37/ చింతాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

ఇందుమతీ పరిణయము.

ఇదియొక చక్కనికావ్యము. అజమహారాజు యొక్క వివాహపు కథ. సుప్రసిద్ధుడైన కుమార భూర్జుణి మహాకవి ప్రణీతము. శ్రీనరసింహపు రాయాంకితము. తిరుపతి వేంకటేశ్వరపరమహంస తదితర చిత్ర పీఠికలంకృతము.

వెల రూ. 0—10—0.

ఆంధ్రపుస్తక భాండాగారములకెల్ల నుచిత ముగను తదితరులకు సైమూల్యమునకును బంప బడును.

వలయువారు :—

**THE HEAD CLERK,
Musunur Estate,
NUZVID. (Kistna Dt.)**

అని వ్రాసినచో బడయగలరు.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మానద్య మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు నులభ్యత్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటె చతురగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	8-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 1/2 28-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడతకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ పేముది		8-8-0
కాటలుగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వానికి పంపెదము.		

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లె అందుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 రాటన్ బజారుపేట, మదరాసు

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్ధోయల కుద్దేశంబున అత్తరువయోగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాగన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పలీల లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరు యొక్క సువాసనసభవిం చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గిరనున్న హెతుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రా యుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 డౌన్స్ అత్తరుగల పెద్దసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ అత్తరులో మరగబెట్టబడి ఘుఘుఘు ాడుచుండు కాట్రలు డెజిల్ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువాడును భరించవలయును.

సోలు ఎకెంటులు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్

కెమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు. బొంబాయి.

మదరాసు ఏకెంటు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి సెం 29, నై నాబజారు రోడ్డు, పునరు బజారు సమీపం మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనంతి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు జ్ఞాపకము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి. పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మోద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు పేహములను మొదలంట నాళనము చేయుటలో సంజీవనంతిది “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14)

కలియుగభీమ.

16కృష్ణపు మొదలిపేట, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డ సులు వగ యి రా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయున పూడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేర లేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులో, వారపత్రిక చందాదారులో వ్యాసినయెడల చాలసులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగ బడగలవు. వారిచేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రిం పించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపిన యెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగావ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళము గా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇ పూడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వార పత్రికతో నవశ్యము లేదని వారపత్రికపై అప్పు తోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంప వలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చితా లో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను

వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరనైలుస్టేషనును వెలుపవలెను.

పైద్యురత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

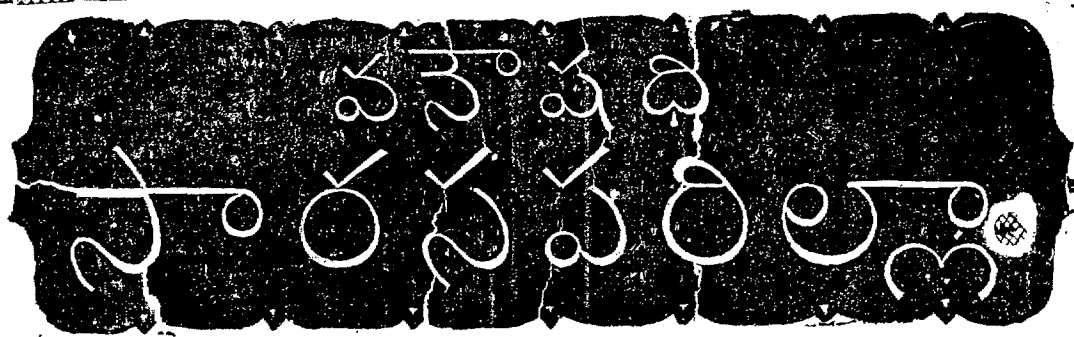
ఎ.వి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం అడ్డను

పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. శీర్షపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుట్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందను వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావర్, ౧౪౪. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. VANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పొగయోధుల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమునకు దున్నవి.

1914 సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది

ప్రేమరు పేరు.	బయలుదేరేన స్థలము.	తేది.	పోయేది స్థలము.	తేది.
కాకాగ్రాహమ్	లివర్ పూలు	11	కలకత్తా	24
శ్రీమూర్తి	కలకత్తా	13	కలకత్తా	24
ట్రాస్టర్	అంటర్పు	20	కలకత్తా	25
కేంబ్రిడ్జ్	అంటర్పు	22	కలకత్తా	25
ఫుల్ టాలా	కలకత్తా	23	కలకత్తా	25
నెవరేలియా	కలకత్తా	24	అంటర్పు	25

రానున్నవి.

పేరు	బయలుదేరేన స్థలము.	తేది.	పోయేది స్థలము.	తేది.
మబేదారు	బొంబాయి	24	కలకత్తా	24
రాజా	బావా	24	కలకత్తా	25
హబ్బర్	బొంబాయి	24	కలకత్తా	25
మక్కిలై	కడలూరు	26	కాకినాడ	28
ఎక్మా	నాగపల్లెం	26	రంగూరు	31
బీగమ్	కలకత్తా	27	బొంబాయి	28
మంగా	అంటర్పు	27	కలకత్తా	28
అంబోటి	నెల్లూర్	29	కలకత్తా	29
ఎలిఫెంటా	రంగూరు	27	నాగపల్లెం	29
కక్లిస్సె	లివర్ పూలు	28	కలకత్తా	29
కోబూర్	నూయోర్క్	30	కలకత్తా	—
డండోలా	వేనెస్	2	కలకత్తా	4
చెనాబ్	కలకత్తా	2	దెమరా	4
కాకింగ్	నూయోర్క్	—	—	—
సి. ఆఫ్ వా	కాకినాడ	4	అంటర్పు	6

ఈతేదీలలో కొంచెము మార్పులు.

వాతావరణ సీత

1914 సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది

ప్రదేశములు.	తేది.	తేది.	తేది.	తేది.	తేది.	తేది.	తేది.	తేది.	తేది.
గోపాలపురము	29.527	86.9	78.8	...	27.02	14.53	...	...	...
వాల్తేరు	29.570	87.8	76.9	...	15.05	10.95	...	...	...
కాకినాడ	29.605	82.8	76.0	0.02	15.19	11.86	...	...	...
బందరు	29.635	85.9	76.2	0.05	12.11	11.54	...	...	...
గుంటూరు	...	86.2	76.0	...	9.59	...	...	...	...
నెల్లూరు	29.675	82.0	78.8	0.16	5.78	4.64	...	...	...
మద్రాసు	29.716	87.2	76.6	...	5.10	6.79	...	...	...
కడలూరు	29.743	98.0	78.4	...	5.14	5.63	...	...	...
నాగపల్లెము	29.728	94.3	79.6	...	2.57	5.37	...	...	...
కొలంబా	29.828	86.0	78.2	0.12	31.53	32.75	...	...	...
తిరువనంతపురము	29.819	82.4	78.5	1.42	34.19	32.37	...	...	...
కర్ణాటక	29.824	84.0	71.9	1.32	56.01	68.79	...	...	...
కర్ణాటక	29.814	77.8	69.9	2.26	66.48	71.82	...	...	...
మంగుళూరు	29.776	79.0	71.3	2.46	82.75	76.94	...	...	...
బొంబాయి	29.634	80.9	71.9	2.71	85.66	41.42	...	...	...
హైదరాబాదు	29.627	74.8	69.8	0.36	20.87	11.13	...	...	...
అనంతపురము	...	87.8	71.6	0.38	4.41	5.89	...	...	...
బళ్లారి	29.666	79.9	72.0	0.44	8.40	6.32	...	...	...
కర్నూలు	29.674	76.7	72.6	0.58	7.78	9.07	...	...	...
కడప	29.699	79.7	78.1	0.14	8.94	8.24	...	...	...
దెంగుళూరు	29.756	70.9	64.0	0.12	12.83	1.82	...	...	...
కొడైకేరాలు	22.683	56.9	49.4	0.09	20.73	18.07	...	...	...
ఉదకమండలము	22.922	57.4	49.7	0.66	21.19	28.62	...	...	...
కోయంబూరు	29.771	79.5	68.9	0.10	8.88	6.85	...	...	...
శాస్తూరు	29.710	87.5	77.2	...	8.09	10.68	...	...	...
నీలము	29.769	86.2	72.7	...	11.07	13.15	...	...	...
తిరువనాపల్లి	29.768	92.1	77.1	...	2.74	7.49	...	...	...
మైసూరు	29.761	96.2	79.2	...	5.48	8.88	...	...	...
మధుర	29.771	93.1	78.1	...	4.90	8.06	...	...	...
తిరువల్లూరి	...	...	...	...	0.91	5.25	...	...	...

దేశములనుండి, సముద్రతీర ప్రదేశములందును వాయు భారము పోచినది. తూర్పుతీరమున వేడిమి కొంచెము పోచి, మిగిలినచోట్ల తగ్గినది. ద్వీపకల్పముయొక్క ఉత్తర

భాగమున నీ వ్యత్యాసము విశేషముగ గలదు. దక్కనులోను, దక్షిణమునందును అందును పగటిపూట వేడిమి చాలతక్కువగ నుండెను. రాత్రిపూట వేడిమి సామాన్య స్థితియందున్నది. దక్షిణ దేశమున వాయువు ఆరిపోయినది. ఇతరచోట్ల తేమ విశేషముగా గలదు. మబ్బులు దట్టముగ నున్నవి. పవనమితిగ మున వేర్వేర్లు కలుగినవి. ఉత్తరమున సామాన్యముగ నున్నది.

మార్గము:—ఒకప్పుడు తీరమునకు దూరముగా నుండు భాగము మొదటి భాగమున వాయు భారము తగ్గినది. వర్షపవనము యొక్క స్థితి నిశ్చయించుకొనెడి యున్నది.

జి. నారాయణస్వామి నాయుడు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

సానియ, రాష్ట్రీయ, వార్తలు.

కృష్ణవరదలు:—కృష్ణానదిలోని వరదలు వచ్చుచున్నవనియు, తావేపల్లి సమీపముననున్న పాపూరులో గండిపడినవనియు, తెలియవచ్చుచున్నది.

సరస్వతీసంకీర్తన:—తేలవసాయంకాలము 4-15 గంటలకు తియ్యకెట్టికిదిలోని 307 నెంబరుగల గృహమున పాటకచేర్చి జరుగును.

దక్షిణహిందూ బ్రాహ్మణసభ:—రాయపేటలోని వేదాశ్రమమునందు తేలవ సాయంకాలము ఆరు గంటలకు సి. బి. పట్టాభిరామకేగారు విద్యనాగార్చి యుపన్యసించెదరు.

బర్మావారి వృత్తము:—తేలవసాయంకాలము 6 గంటలకు సాల్వ కొటూరులోని రాయలియేటరులో వనియలు ఆభినయముతో గూడిన వృత్తము చేయుదురు.

దక్షిణ హిందూ బ్రాహ్మణసభ:—తేలవసాయంకాలము 6 గంటలకు అన్నాపిళ్ళేకిలోని 97 నెంబరు గృహమున జి. వి. నారాయణగారు సత్వత్రాసముగూర్చి ఉపన్యసించి ఉపాసనచేయుదురు.

భక్తిహస్తప్రసన్నసభ:—తేలవసాయంకాలము 4-15 గంటలకు నాగపల్లెకెట్టి ప్రియారు వనంబుమంటపమునందు బ్రహ్మశ్రీ పూజి సుబ్రహ్మణ్య భాగవతగారు పుండరవానుకాలక్షేపము చేయుదురు.

సారకాయ స్వామిలవారి పూజ:—పుత్తూరు సమీపమున నున్న నారాయణవరముద్వార 28 వ తేదిని మహాగురు పూజ జరుగును. ఈ సందర్భమున మఱునాడు వేయిమందికి అన్నదానముకూడ చేయబడును.

శ్రీ భగవత్ తత్వ బోధనసభ:—సామకూరుపేట హిందూ తియ్యకెట్టి పాఠశాలయందు పండిత లక్ష్మణాచార్యులవారు తేలవ, ఎల్లండియూ, సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరుమ హిశాగృహ కథా కాలక్షేపము చేయుదురు.

అంతాచ్యుద్ధరణసభ:—తేలవపొద్దున 8 గంటలకు పులియకెట్టి దగ్గరనున్న సమాజమువారు సారకాలలో బ్రహ్మకందస్వామిల వారు “అశ్వపాదకర్మము” గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

అనాథ శిశులయము:—అదయూనందలి పెంటు పూట్టిపల్లి నీలము మిలికి అనాథశిశుల శిశులయమునకు కట్టవమున వెంచు విమలైయిది శిశు మంజూలయండి 28 వేల నూరు రూపాయల మొత్తమును యప్పనియూర వేల ఎనిమిది వందల ఏబది ఇంకీ పోచ్చు చేయబడినది.

గుంటూరుటవుక్ ప్రామాణ్యము:—గుంటూరు టవును ప్రామాణ్యము కట్టవముల వెంచునిమిల్లము ప్రభుత్వము నారికెనకు మంజూరు చేసిన ఏనువేల మూడు వందల యేబది రూపాయలను ఎనిమిది వేల అయిదు వందల ఇరువది యైదు రూపాయలకు వెంచుచున్నాను.

హార్మింజి ప్రభుత్వము:—రామమోంద్ర వసున నందలి వర్తక సంఘమువారి నెల 23 తేదిని సభచేసి శ్రీ హార్మింజి ప్రభుత్వమున వర్తకమును గురించి విచారమున తెలియజేయుచు నొక తీర్మానమును శ్రీ హార్మింజి ప్రభుత్వమునకు పంపియ్యవలె తెలియజేసిరి.

పాలకోడు సభ:—నెల 23 తేది సాయంకాలము పాలకోడు యూనియన్ కమిటీ, జిల్లాబోర్డు మొదలగువారు. యం. బి. క్రిష్ణకృష్ణ:—కాకాపల్లెయ ప్రధాన సభలో హార్మింజి ప్రభుత్వమునకు మంజూరు చేసిన సైన్ రాయ గారికి బంకిరి.

రాజమండ్రి ప్రేషను ఇతర ప్రేషములలోకంటెగాక ముగ్ధావరణవనలో పోతుపూరు టిక్కెట్టువేల 1 అణా యున్నది. ఇదిచాలాభాగముగా నున్నదనియు నీచేటును తగ్గించవలసినదనియు పట్టణవాక్యవ్యయ ప్రత్యేకంవేసినవారి కొకమహజరును పంపుచున్నాను అని ఆదేశ ఆదినాగాయణ మాధిగారు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీనటరాజ భక్తజనసభ:—తేలవ సాయంకాలము 6 గంటలకు చాళిలోని ఆనందానము వేలయ్యరూపాయల నెంబరు గృహము లక్ష్మీనిగంజన విలాసమున మన భక్తములనుగూర్చి టి. వి. కళ్యాణసుందరం మొదలగువారు ఆరవమున నవవ్యసించెదరు. దివాన్ బహద్దరు ఎల్. ఎ. నొలింద రాజవరాయలు టి. ఎ. ఎల్. గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

కృష్ణానదిలోని సాక్షి:—1914 సం॥ జూలై 25 తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు జి. యస్. సి. యే. ప్రక్కనుండు సుంకురామ కెట్టికిది 5 నెంబరు గృహముందు, పె. యస్. యస్. సున్న వీరు, యిల్లగారు వైవిధ్యప్రకృతి జరుపుదురు. సచ్చిదానంద సరస్వత్యక బ్రహ్మ యొక్క నెంబరు 307 ముననూరు విషయముగా నుండును. ఈసంఘం సింధుతత్వములో నియ్యది చెందెదరు.

సారంభ విద్యాభివృద్ధి సంఘము తెనాలి:—నాగయ వాయలకు కొండము ది శ్రీ ముని పంతులుగారి యాజమాన్యము క్రింద తెనాలిలో రంకు సంవత్సరముల క్రిందట ప్రారంభ విద్యాభివృద్ధి సంఘము స్థాపించబడినది. ఈ తాలూకా యందుండిన గ్రామముల ఇరువది నాలుగు సంఘములలో పండ్రెండు మాత్రమే సమాజములో చేరెనున్నవి దీనికి విన్నకోట వేంకటరంగారావు టి. వి. గారధ్యక్షులుగ నున్నారు.

కోటిరెడ్డి గారు:—కడప జిల్లా నుండి ఇంకొండురు విద్యా వ్యాపకమునకై మూడు సంవత్సరముల క్రిందట బయలుదేరి పోయిన శ్రీయుత డి. కోటిరెడ్డిగారు. ఎల్.ఎల్.టి.సి. ఎల్.ఆరు ఉత్తమవ్యాస పరీక్షలందు తేరి, రానుండు 26 తేది సాయంకాలము, 27 తేది ప్రొద్దునో మదరాసు పట్టణమునకు వచ్చిచేర నున్నారని తెలియుచున్నది. డి. సి. యల్. సతీశ సులభసాధ్యము కాదని కూడ తెలియుచున్నది.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యుపన్యాసము:—జూలై 22 తేదీన గుంటూరుటవును ప్రామాణ్యములో శ్రీకృష్ణలక్ష్మీ నారాయణ పంతులుగారి యాజమాన్యము క్రిందరొక సభజరిగినది. పునందుల కెట్టు, పిల్లల, విద్యార్థులు నున్న గుమ్మమునందు విచ్చేసియుండిరి. అట్టితేజ గారవనియలై ఎస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు “యనజలు” అనువిషయమును గూర్చి మాణిభాషలో జక్కముగచెప్పిరి. కీర్తనానామ జాలిభేదము, పునర్జనానామ, గజనానానానా వివాహము మున్నగు సంఘ సంస్కార శాస్త్రములలో నిండియుండెను. కడపట అగ్రాసనాధి పతిగారు శాస్త్రిగారి యుపన్యాసమునై వారికి నోచినటుల కొన్ని విషయములను విమర్శించుచు సామ్యవ్యవస్థ మందలి కొన్ని విషయములతో బోల్చుచు తమ యుపన్యాసమును చుగించిరి.

పంచాయతీ కోర్టులు:—కెట్టెపల్లి, రామకృష్ణ గ్రామ, తుని దివిజనలలో పండ్రెండు గ్రామ సంఘాల పంచాయతీ కోర్టులను స్థాపించెదరు. వొట్టిగుంట, సింగంపల్లి గ్రామములలో సింగంపల్లివద్దను, మట్టిపూడి, సింగం గాపురం లో, మట్టిపూడివద్దను, సింగంపేట, ముగాలీలలో గండేపల్లివద్దను, రామకృష్ణాది బాపూపాల పట్నము కిల్లవాకలో గామలపూడివద్దను. నాయకంపల్లి, యలమిల్లలో నాయకంపల్లివద్దను, కట్టపూలపల్లి ముంపాలెంలో కట్టపూలపల్లివద్దను, జగ్గంపేట, గుత్తంపాడం, కొల్లూరుపేట, జగ్గంపేట వద్దను కొత్తూరు, మట్టిపూడి, గామలంబోల వద్దను పట్నము, ఇట్టిపాడి, ముగిలపాడోల వద్దను పాకవద్దను, సింగంపేట, చివశంకర్లపూడిలో సింగంపూడివద్దను, కిలెల, తాతపల్లిలో దివిలవద్దను, మానకపల్లి, కట్టపూడిలో మానకపల్లివద్దను, మూపురాజుపేట, రాపాక, కొమ్మగూరులో మాపురాజుపేట వద్దను కోర్టులు స్థాపించెదరు.

కెట్టెల తిరువూరు బ్రహ్మగారు గారు.

భాగ్యనగలకు దీపికొనుట

తెజవాడ సుమోల్లూర్ వ్యాకృయము.

తెజవాడ జూలై 24:—ముప్పకవేల రూపుల విలువ గల తన నగలను విలకంతిముగను, ఆశ్రమమునకు తీసికొని టును, వారివేల తనకిచ్చిన వలయుననియు, తనవారు శ్రీనాథుడు తిరువూరు జరిగిరాదని గారు తె.వాడ సుమోల్లూర్ తిరు భక్తమును జరిగిరాదనిగూడెనో ఆభిప్రాయము చెప్పి నారు. ఈతేను 29 వ తేదికి వాయిదా వేయబడి విచారణకు రావచ్చుది ఇందు విషయమై సూర్యవరమునందు, నూజివీడు, మైలవరములలోని విపరీతముగా చెప్పిన కొనుచున్నారు. ఇదిగాక, మైసూరు టవునలకు సభకుముగ ననవనన మైన యప్పులను జరిగించారు చేయుచుండటం చేసి మైనరులను బాధించగలవని తెలియజేయుచు, కేల్రాలు జరిగించారు గారు మొదలగువారి ఏమి చెప్పెను తేదీలను గూడ బంపింట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

హిందూ సంఘసంస్కరణము.

సంఘసంస్కరణ సభలు.

[వి. జి. కె. ఆచార్యగారు. ఎమ్. ఏ., ఎల్. ఎల్. బి., బారిష్టరు]

మనదేశమునందు సంఘసంస్కరణసభలు స్థాపించబడి కొంత మించుమించు నిరుపదివర్షము లైనను, నీరొజువరకు వందల జరుగుచున్న సంస్కరణ కార్యక్రమములను సమీక్షించుచున్నప్పుడు చాలావరకు సమస్యలు తలపడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. మనదేశమునందు సంస్కరణ ప్రతికర్తలు తలపడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. ఇట్టి వారికి బంపబడు ఆంక్షపత్రములను, ముఖ్యముగా “సంస్కరణనియమములు” “సంస్కరణాభిలాషలు” అనుపటవిధములగు నామధేయముల జెల్లుకొని సభారంగములయందు నాట్యముల నలుపువారు తాముపాదించిన సంస్కరణ విషయములను అనుభవములలోనికి దేశ, చెప్పనది యొకటి చేయునది యొకటియగుటచేత, సంఘభిన్నతనమును దేశాన్ని త్యమునకుగాని దోడ్పడు పుణ్యమునుగట్టుకొనకపోవుటకుండ ప్రతినిత్యము తమ జీవనవిధానమునందు జూపునపుడు ఫక్కి వల్లనేమి, మన సంస్కరణసభ లంతలాభకారిగాలేననియు, మనసాంఘిక జీవనము మిగుల శోచనీయముగనున్నదనియు, సంస్కరణ ప్రతికర్తలకంటె బూతుకపు సంస్కరణాభిలాషుల సంఖ్య హెచ్చుగానున్నదనియు గొంతెమాలాచించెడి ప్రతివాదికిని గోచరింపకమాడదు. ఈవిషయమును మనమందఱుము తిరుచుగ గమనించుచు, దానిని మాన్యుప్రయత్నముల నేమిచేయక, సంస్కరణ సభలజేయుటయొక యనివారణమగు నలవాటుగాగోని, రాజకీయ సభలతోబాటు నాసభలను జేయుచున్నారమనుటలోససత్యమొకైనదేనని నానమ్మకము. ఇట్టి స్థితిలో మనము సంస్కరణవాదులు కాని మనదేశీయ సోదరులను నిందించుట కేవల మన్యాయము. ఈ కాలమున మనవారిలో గొందఱికి సంఘ సంస్కరణ సభలలో సంస్కరణాంశములను జర్పించుట, తదనుగుణ్యముగ మాటలాడని వారిని దేశద్రోహులనియు, మాభాచార పిశాచ పీడితులనియు దూలనాడుట యొకవిధమగు నాడంబరముగా నున్నదియెగాని, దమతమ యంతరకరణముల బ్రీతింపుకొన్న తమకంటె కపట చేపకులు లేరని స్పష్టపడగలదు.

అయినను మనలో గొందఱు నిజముగా సంఘ సంస్కరణమునందు సభిలాషయు, గౌరవమును కలవారు కారని చెప్పటకు సాహసించువానిని, తాము నిషేధించు సంస్కరణ మార్గములను ననుచరణమునకు దెచ్చుటలో సర్వసామాన్యముగా నందఱు వెనుకంజ వేయుచున్నారనియు, తా మితరులకు బోధించు విషయములను స్వయముగా నవలంబించుట లేదనియు మాత్రము చెప్పగలము.

మన సంస్కరణసభలలో ననేకతీర్మానముల నేటిట జేయుచున్నారము. సభాపేక్షలపై బహుతీర్మానము, హృదయమై భావార్జితములైన యుపన్యాసములను నిచ్చుచున్నారము. సభ ప్రాంగణమైనదియెడల అంతమగువరకు నిరుపమానోత్సాహమును, సంఘాభిమానమును, దేశాభిమానమును పెదజల్లుచున్నారము. మన నామములను నుపపాదకులలోగాని నామోదకులలోగాని జేర్చబడి ప్రతికలలో బ్రదుకమైనపుడు మనంత వారు లేరని యూహించుచున్నారము. కాని మనము తీర్మానించు తీర్మానముల ననుభవములలోనికి దేశం శక్తియు, సాహసమును, ధైర్యమును మనకు గలవా, లేవాయను సంశయమమాత్రము నాలోచించుట లేదనియు, మనలో ననేకులు నిజముగ నమ్మాని కనుగుణముగ బ్రవర్తించబడాలమని నెఱింగియు, నేదో యొక యుపన్యాసమును స్వాంతియమునకై చేయ బ్రయత్నించుచున్నామనియు, జేటుగజెప్ప నవసరములేదు.

జరిగిన గుంటూరుమండల సంఘసంస్కరణసభయందు నామ్రెండు శ్రీయుత నెలగుపూడి సుబ్బారావు పి. ఏ. ఎల్. గారు, మనసంస్కరణుల వాక్కురత్నమును గమనించి, కార్యకర్తత్వమునకు పోటీయని సభలుచేయుటకు మానుటయే ముచ్చుమనియు, మన సంస్కరణసభలు పోస్టాల్పదములు కాకుండజేయ నుద్దేశించిలేని, యీసభలకు సంస్కరణ ప్రియులను, సంస్కరణ ప్రతికర్తలను నిప్పటివలె విచక్షణ లేక ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొని, యనుభవానుచరణములకు దే బానిసతీర్మానముల గొన్నిటిని చేసి, సభముగిసినదని సంతసిం చుటకన్న, నెవ్వారు సంస్కరణమును మనోవాక్యాయ కర్మములయందు నమ్మి యనుచరింప సంసిద్ధులగుదురో వారే సంఘ సంస్కరణసభలను జేసిన నుపయుక్తముగ నుండుననియు, మఱియు సంస్కరణసభలందు తీర్మానముల జేయుటలో మాత్రము తృప్తికొందక, కాభాదము, అంతః కాభాదము

లేక వితంతు వైవాహికలతోను, రజస్వల నంతర వైవాహికలతోను, విదేశ గమనము చేసినవచ్చి వారితోను మనమెప్పటివలె కలసి మెలసియుండి వారిలో భోజన ప్రతిభోజనములను జేసియు, మనవలన నీతివిద్యాదానముల బొందిన నిమ్మజాతులను సభలలోనికి రానిచ్చి సభా కార్య నిర్వహణములో వారికి గొంత జోక్యమును కలుగ జేసియు, వారి యెడల సోదర భావమును జూపియు, మఱి యితరవిధముల మన కార్య కారణమును సభాకాలమందు సహితము జూపుట ముఖ్యగతమనియు, నెలవిచ్చియుండిరి. వీరి నిర్ణయ భావనివేదనపులితమా యనునట్లు, నీయేటి సభ యందు, కొందఱు సంఘ సంస్కరణవాదులు తాము కన్యా వరకుల్గుములను నైకొన మనియును, వివాహాది కార్యములందు వేళ్ళల నృత్యగీతముల నేర్పఱుప మనియును, అంతః కాభాభేదముల బాటింపక సంబంధములను భోజన ప్రతిభోజనములను జేసెదమనియును, ప్రమాణ పత్రికలపై సంతకములు చేసియుండిరి. వై సంకల్పసిద్ధికి మన సుబ్బారావుగారే కారణభూతు లగుటచేసి వారియెడల మనమెంతయుఁ గృతజ్ఞులము. ఇట్లే ప్రతి సభయందు చేయుట భాగ్యముని జేటుగ జెప్ప నక్కఱలేదు.

కాని, యాలోచనీయాంశము మఱియొకటికలదు. ఇట్లు ప్రమాణ పత్రికలలో సంతకములు చేసియున్నవారు తామెప్పుకొన్న ప్రకార మాచరించని యెడల మనము చేయునదేమి? ఇందుకు వారిపై మనము చేయుగల యపరాధమేమైన గలదా? లేనియెడల మన సంతకములవల్ల బ్రయోజనమేమి? ఈ విషయములను గురించి ముఖ్యముగా విచారింప వలసియున్నది.

ఇపుడేదైన నొక చట్టమున్నపుడు, దాని హల్లంఘించిన వానికి తగు శిక్షనొకదాని నేర్పఱుచుచున్నారము. ఇండియన్ పీసల్ కోడులో ఫలాని నేరమునకు ఫలానిశిక్షయని నిరూపించుటవల్లనే ఆస్పృశ్యియెడల భయమును గౌరవమును మనము కలిగి యున్నారము. అందుచేతనే క్రిమినల్ చర్యయన్న మన మత్యాతురతో నుండుట, సివిల్ సంబంధమగు చర్యయన్న చుటకనచేయుట గూడ తటస్థించుచున్నది. న్యాయశాస్త్రాల్లంఘన కున్నటుల సాంఘిక కట్టుబాట్లయెడల సవిధేయతకు గూడ శిక్షనొకదాని నేర్పఱుచవలసియున్నది. ఇట్టి యవిధేయతకు వాక్యాన్వయదేశములయం దొకంత ప్రతికూల నేర్పఱుచియున్నారు. ఒకరోముక్తకేతలిక్ ప్రాటప్రెంటును వివాహ మాడెయెడల, నట్టి వివాహము శాస్త్రసమ్మతము కాదనియు, కావునది చెల్లకూడదనియు శాసించియున్నారు. తనభార్య మృతివొందినపుడు ఆమె చెల్లెలిని వివాహమాడుట, యిపుడిపుడు ప్రాప్తమొంటుచేతను మరికొందఱితో నంగీకరింపబడినను జన సమాహముచే నది చెల్లదగినదిగా భావింపబడుటగాని నట్టి వైవాహికలతో సంబంధ బాంధవ్యములు కలుగజేసికొనుటగాని జరుగుటలేదు. ఒకభార్యగాని భర్తగాని తీవించియుండ, యితరత్ర వివాహమాడిన “బిగమి” యనునేరమై యెడుసంవత్సరములు ప్రవాసశిక్ష ననుభవింప వలసివచ్చును. పదునాఱు సంవత్సరములలోపుకన్యకను వివాహమాడకూడదు. సదాపుదనముఁ బ్రబలనేరము. పదునాల్గు సంవత్సరములలో నైన బాలకుగాని చాలికలకుగాని చట్ట, సిగరెట్ పొదుము, మత్తు పదార్థమును మొదలగు వానిని ఏకయించుట శిక్షయైనది. ఇట్లు సాంఘికదోషముల కనేక విధములుగ శిక్షలను నపరాధముల నేర్పఱిచి యున్నారు.

అయితే దీనికంటెకు నాయా ప్రభుత్వమువారు చట్టముల నేర్పఱుచు యే కారణము. మనదేశములోగూడ నటుల చేయవలెనన్న మనప్రభుత్వము విజాతీయమగుట ప్రతిబంధకముగా నున్నది. ఏ సాంఘికమార్పు జేసిన నేయుప్రదనము సంభవించునో యని పాలకులు జడియుచున్నారు. మన దేశములోని యాచారము కేవలము సాంఘిక కట్టుబాట్లు ఆగుటయేగాక, మతముతో సమ్మేళనమై యుండుటగూడ వారికన్యమును మఱింత హెచ్చు జేయుచున్నది. కాని వైర్యమునహించి శాసించిన యెడల నిజముగానే యుప్రదనము వాటిల్లదని నాయభిప్రాయము. “సతీ”, లేక, సహగమనమును నిషేధించినపు డేమాత్రము కల్లోలము జరిగినది? హిందూవితంతువాహి చట్ట మేర్పఱుచినపు డెవ్వరేమి చేసిరి? నిర్మాణించుట వలన ప్రజలకు గలిగిన నష్టమేమి? భయపడిన నేమి చేయుటకు నశక్తుల మగుదుము. ధైర్యమానిన సర్వశక్తులను కాగలము. నైఋతు, బగోడా, తిరువాన్మూరు రాజ్యములలో సాంఘికాభివృద్ధి యెట్లైనది? ఆరాజ్యములలో గూడ చాతుర్వ్యములు లేకవా? వారియాచారములకును మనయాచారములకు ధేద మొకింతైనదేదా? బ్రిటిష్ ఇండియానందు హిందూమాహమ్మదీయ న్యాయశాస్త్రము లనేకమార్పుల నిదివరకే

చెందియుండలేదా? కావున సంఘ సంస్కరణమును ప్రభుత్వమువారు చట్టనిర్మాణముల ద్వారా దేశమునందు న్యాయసింజేయుట విధియని చెప్పట యవసరము. రాజకీయ సంబంధమగు ననేక నిర్బంధ చట్టములనుచేసి ప్రజలపై వైచియు, సాంఘికదోషముల నివారణకొర కత్యవసరమైన చట్టములను ప్రజలయనుమతిలేనిదే చెయ్యవలయు క్రియుక్తముకాని న్యాయము కానికాదు. శ్రీయుత భూపేంద్రనాథ బోసుగారు సామ్రాజ్యశాసనసభయందు బ్రవేశిస్తేసిన “Civil Marriage Bill” సివిల్ వివాహ చట్టము ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నదని త్రోసి చేయబడినది. శ్రీ దాదాభాయిగారి “మైనరుబాలికల పోషణ” చట్టమునుగురించి పర్యవసాన మింతవరకును లేలియుండలేదు. ప్రభుత్వము వారిని త్వరలో మన సంఘమును నిర్మూలనము చేయచ్చు నతిశాల్య వివాహములను, కన్యా వరకుల్గుములను, ఇండించుచు వానిని శిక్షాములుగా జేయు డనియు, మరి యితర విధముల మన సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడమనియు, గోరుట మన ముఖ్యకర్తవ్యము.

ఈ దేశమున సంఘసంస్కరణమును న్యాయసింజేయు మార్గములలోనిదియె ప్రధానమైనదని నాయభిప్రాయము. రెండవ మార్గము ప్రజలే యవలంబింప వలసి యున్నది. సంఘ సంస్కరణ విషయముల మనస్సాక్షిగానొప్పుకొనియు వాని కనుగుణముగ బ్రవర్తించని వారిని బహిష్కరించుటయే రెండవ మార్గము. దీనిని గురించియు మనసాంఘిక విషయముల గురించియు మరొకతూరి వ్రాసెదను.

ఒకదా? ఇద్దరా?

1891 సంవత్సరమున వైశాఖ బ ౧౨ దినసంబున మధ్యాహ్నము రి. గంటలకు విశ్వనాథము విశాఖపట్టణ సముద్రతీరముననున్న స్వభవనమున కచ్చేసినావిడిలో నేడియోగ్రంథమును చదువుకొనుచు కూర్చుండియుండెను. ఇతనికి చిన్న తనముననే తల్లితండ్రులు గలిగించిరి. దానికితోడు సంతతించుట కెవ్వరును లేకుండుటచే చదువునుమానుకొని, స్వస్వకహారములను సరిమానుకొనుటచే, నింటనే భానాభివృద్ధిని గావించుకొనుచుండెను. ఈతనికిప్పటి కిరువదిమాడు సంవత్సరములు గలిగించియుండును. దేహకాంతి చాచునచాయ; ఎక్కువ దేహదాహముకలవాడు. తనభూములపై వచ్చుకొను ఫుల్లుపెట్టుకొనుచు, అప్పుడప్పుడు రహస్యాపరాధపరిశోధనలో పోలీసువారలకు తోడ్పడు చుండెడివాడు.

ఆకాలమున జిల్లామండలయెడల ఘోరకృత్యములు విరివిగా జరుగుచుండెను. పోలీసువారా యపరాధుల నంఘుపట్టి శిక్షింపజాలిన సమర్థులుకాకుండుటచే తఱుచు విశ్వనాథమును సలహా యడుగుచుండెడివారు. ఇతడువయసున పిన్నయైనను, తనబుద్ధి కుశలచేత వారల అప్పహించినాడు. అందుచేతనే ఆతిడి-డిటెస్ట్ ఉద్యోగము నవలంబించునని లోకు లనుకొనుచుండెడివారు. ఈతడు పదిమందితో కలిసి సంచరించెడి యభ్యాసము లేకుండుటచే, ఇంతకఠకాతని నామములోకుల కంతగాలేలియదు. తనకు మనుష్యునచ్చిన యంతనే స్వగ్రామమును విడిచి, విశాఖపట్టణమును జేరి, సముద్రతీరమున నొక గృహమును నిర్మించుకొనెను. ఆతని సలహా నిమిత్తమై వాని గృహమునకే మిత్రు లరుదెంచుచుండెడివారు.

ఈతని కెవ్వరును చేరునచుట్టములు లేరు. ఈతని మేనత్తకోడు కొకడు శ్రీకాకుళమున నున్నాడని తెలిసి వారము రోజుల క్రిందట వానిని తనయొద్దకు రమ్మని, ఉత్తరము వ్రాసెను. నేటిదినముననే వచ్చెదనని యాతడు వ్రాసియుండుటచే, యాతని రాకపై విశ్వనాథము నిరీక్షించుకొని యుండెను. ఆతనిసేరు నారాయణదాసు. సుమారు 20 సంవత్సరములుండి యుండును. ఆతనిని విశ్వనాథము చిన్నతనమున జూచెనుకాని, నేటివఱకు తిరిగి చూడలేదు.

వీధిలో నెట్టె బండియొకటి నిలిచెను. అందులోనుండి, సుమారారడుగుల మనుష్యు డొకడు వెట్టెను పట్టించుకొని లోనికివచ్చెను. విశేష దేహదాహ్యము కలిగి, నూనూగు మీసములతో కంటికి నింపు గొలుపు నీతనిని గుమ్మముదగ్గర విశ్వనాథము కలిసికొనెను.

“ఏమోయి నారాయణదాసు, మఱిచిపోయి ఉంటావు. ఎంతవాడవయ్యావు! నిన్ను చూచినప్పుడు ప్రేమిండుడేవాడవు!

“నీవుమట్టుకు మారలేదా? ఏం చేస్తాన్నావిక్కడ, అమ్మా నాన్న చచ్చిపోయారని, ఉత్తరం వ్రాసాను, రెండేళ్ళయిండి, దానికిది సమాధానముకొన్నానా?”

“ఏదోపని ఉంటుంటుంది; కా, లోపలికిపోవాలి.” బండివాడు సామాను దింపి, అద్దెక్కికొని పోయెను. ఇద్దఱును చెరియొక పడక బుట్టలోను కూర్చుని యుండిరి.

“పనిలేదు పాటాలేదు. ఉన్నది తిని కూర్చుంటూ ఉండడం ఒంటికిగా ఉండడం కష్టంగా ఉండడంచేత, నీకుకూడ ఏమిపనిలేదని నమ్మకంతో, రమ్మని వ్రాసాను. నీవు రావడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఇక ముందు మన మిద్దరమూ బ్రహ్మచారి హుటం, మాహాఖిలాసాగా ఉంటుందోయి దానూ”

“ఏమిటి నీకింతా వెళ్లికాలేదా, బండను కొన్నాను.”

“ఇప్పుడు తొందరచేయి! భోజనమైందికదా, ఎప్పుడు బయలుదేరావక్కర్లే, ఒంట్లోయేమీ లేకుండా ఉన్నావా?”

“చీహ చింతలేదు. బ్రాహ్మచరీ బయలుదేరాను. మతి నీవిక్కడేమి చేస్తాంటావు?”

“మఱిమలేదు. కొంతనాలు, కూనీలు, పోలీసువాళ్ల చెయ్యిదాటిక వెళ్లా, తిరిగి తంటాలపడి వాళ్ల కప్పచెప్పకుండా దం. వాళ్లకన్నాగొయ్యి. వాళ్లకుచేసేసహాయ మింతింతకాదు. అక్కడికి వాళ్ల పనులనునే కాని కనబడకు. టీవెట్టుకుందాం”- నారాయణదాసు తలపంకించెను.

దాసునకు విశ్వనాథము చెప్పిన మాటలయందంతగా నమ్మకములేదు. పోలీసువాళ్లకు తెలియని సంగతులు తెలుసుకొని వాళ్లకు సహాయము చేయటం సామాన్యమా! విశ్వనాథ నూనకు వయస్సుకూడ బహు స్వల్పమే.

“కాని తర్వాత ఆయా గోప్తులు మాట్లాడుకొనిరి.

“ఈ తర్వాత యిద్దరును సమద్రతీరమున కొంత సేపు పడు స, ఇంటి దాబావైన, చల్లగాలికి పండుకొని నిద్రపోయిరి. కాని వానకురియుటచేత గాత్రీ 11 గంటల కంటిలోనికి పోయిరి.

II

“విశ్వనాథంగానూ, విశ్వనాథంగానూ”

ఒక పోలీసు జవాను ఆత్మాభిమానంతో విశ్వనాథమింటి ముంగిటనిల్చి కేకలు వేయుచుండెను. ఉదయమైదున్నర గంటలాయెను. నాకరివచ్చి తలుపుతీసెను, విశ్వనాథమింకను నిద్రలేనలేదు.

“ఏయీ! అయ్యగారిని త్వరగాలేపు, పనిన్ని వెక్కిర రాకువరావుగాను తక్షణము తీసుకురమ్మనీ నమ్మపండినాడు”

సాభయలోనికి పోయి, విశ్వనాథమును లేపెను. విశ్వనాథము నీటి యరుగువై కూర్చుండెను. జవాను సలూముచేసి

“బాబూ వాల్తేరులో? ఖానీజరిగింది. ఇక్కడకు మైలుదూరము. మిమ్మల్ని త్వరగా తీసుకొని గమ్యనాదు చూపువరావు” అనిచెప్పెను; జరిగిన స్థలమునుగూడ గుర్తు చెప్పెను.

“ఒక గంటలోవస్తాను. మొగంకడుక్కోవాలి, నీవు పోయి, యేమీ కదపకుండా ఉంచుమని చెప్పి” పోలీసు జవాను సలూముచేసిపోయెను.

విశ్వనాథము టీత్రాగి మొగమును కడుగుకొని, దాను తో బయలుదేరి, కూనీజరిగిన స్థలమునకు పోయెను.

ఇంటికి దుట్టును గొప్పయావరణగలదు; ఒకద్వారమును కట్టును దప్పప్రాకారమేమియులేదు. ద్వారముయొద్ద నుండి, ఇంటికిండుక కంకరమార్గ మొకటున్నది. దానిపై బండినడచినవార్లయున్నది. అది వచ్చిపోయిన మార్గములు స్పష్టముగా కనబడుచుండెను. ఇంటికి పక్కముగానున్న కుంకు దుచెట్టుక్రింద బండిఆపబడెను. ఎదుపరుండియున్న నిదర్శనము లున్న వి-విశ్వనాథమింటిలోని కేకకప్పుకొనగలమును జాగ్రత్తగా పరీక్షించెను. ఎదు పరుండినస్థలమును పరీక్షించి దానుతో విశ్వనాథము “దానూ! యీబండి యెప్పుడు రెండుకంకులు కలది. నలుపు, గోమవువ్వమని నా యభిప్రాయము. ఇదిగో యీబెంట్రుకలను చూడు.” అని చెప్పి దానుక కని చూపించెను. “ఇంతకేకామా. దీనికి మేడమీద పుండుంటుంది. ఇదిగో మేడ యిటూ అటూ పొద్దించి ఉంటుంది. చూశావా చెనుక కుడిపాదము కదలిక జాగ్రత్తగా నున్నది? అనిచెప్పి, ఆ ప్రాంతములయందున్న పదవిన్నాములను పరీక్షించి, “దానూ, ఇక్కడి పడైంది రా, లోపలిసంగతి చూతము” అని చెప్పి చుట్టులిరిగి యిల్లు ప్రవేశించెను. లోపల రాకువరావును, మతియొక్క పోలీసు సనిన్ని వెక్కిరను, నల్లరు పోలీసుజవానులు నుండిరి. గదికి నడుమ చచ్చిపోయినమనిషి పడియుండెను:—

అయ్యో! యీయన నా తోడుననినెవ్వరు, గోపాల రావుగారు; విశ్వనాథంగానూ. మీరు కబురు పంపించినట్లంతా యభిప్రకారంగా ఉంచాము.”

“మీదను, మహాత్ములకదా. అసలు సంగతేమిటి? మీకు తెలిసినంతవఱకు తెలియజేయండి. ఆపయన పీలున్నంత వఱకు నేను తలెటాలుపడతాను.”

ఆత్మసామ్రాజ్యము.

[కొండిపర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు. నందిగామ, కృష్ణ జిల్లా. 260 పుటలు: వెల రు 0-12-0.]

ఆంధ్రదేశ చరిత్రలలోగూడిన ఈ నవలను కొండిపర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు రచించిరి. ఈ కథయందు అక్కన మాదనమంత్రిలు, గోలకొండ తానీషా, ఆంగ్లవర్తకులు, రామ దాసు, బేరంగజీయ, అద్వైతబాబు మొదలగు పాత్రలచరిత్రలు సందర్భానుసారము వర్ణింపబడినది. కథానాయకుడు రాజ గోపాలము. నాయకుడు చరిత్రాత్మకమైన పాత్రగాడు. రాజ గోపాలము శ్రోశ్రీయవృత్తుడు. కాని వానికి వేదాధ్యయ నమునం దభ్యసించలేదు. విలువిద్యయం దభిమానము మొంకు. స్వభావసిద్ధములైన వైరభద్రసాహసములచే నున్నతస్థితిని బొం దెను. ప్రజాపాలురుములను శేషశేవకై వినియోగించెను. పార్వతీ భాయి కథానాయికగ నెంచదగియున్నది. రాజగోపాలము నకును పార్వతీభాయికిని గల ప్రేమ సామాన్యకథలందువలె కానున్నాత్రేయగ బరిణమించక సోదరవాంఛవ్యయగ బరిణ మించినది. నవలయందు కథాచతుష్టయి, రసపోషణము, పాత్రాచరిత్రము అనుభుటము. పార్వతీభాయి అపవాహితగ నుండుటయును 22 ఏండ్లకై రాగ్యసామ్రాజ్యము నధిష్టించుట యును హిందూమత సంఘాచారములను, మానవ స్వభావము నకును విరుద్ధముగ నుండును. నవలయందుగల వర్ణనలు ప్రసంగ ములు సమయోచితములు. హిందవులకును మహమ్మదీయు లకును చాలమిత్రభావమును వర్ణించుట క్లాభ్యుగమున్నది. కాని వారి దురంతక కార్యములను దౌర్జన్యములను వివరించుట వర్తమానకాలస్థితి కనుపయోగములు. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమునకు బ్రతికూలములైన విషయములను గ్రంథిక్తలు నిరసించుట యుచితము.

ఆత్మసామ్రాజ్యము వేదాం తోపదేశములతో నిండి యున్నది. శ్రీలకు పురుషులకు రాజులకు భటులకు యోగు లకు జోగులకు పుణ్యాత్ములకు పాపులకు గమ్యస్థానము సమా నము. రాజగోపాలము కర్మయోగి. పార్వతీభాయి భక్తియో గిని. అక్కనమాదనలు రాజయోగులు. సహనందయోగి జ్ఞాన యోగి. రాజయోగమునకు, కర్మయోగమునకు, భక్తియోగము నకు, జ్ఞానయోగమునకు ఫలము సమానము. ఆముషము పక్షు లకువలె నపకష్టస్వర్గమును మనుజులకు చేటును దెచ్చుచున్నది. వివేక లభిపద్ధ్యంమును జయించి ఆత్మసామ్రాజ్యమును బొందు చున్నాడు. ప్రకృతిహృదయనం చారితేరినిమానవులు నివృత్తి మార్గమునందు బ్రవేశింపనేరరు. ఆ యాదర్శము యథార్థము. కాని సర్వపాపని వంచనోపాయమున సంహరింపుమని సహనం దయోగి రాజగోపాలమునకు జేసినబోధ కార్యావకూలమైనను నీతిప్రయుక్తము గాజాలదు. పాపపుణ్యఫలము లవశ్యమునభవ నీయుములు. భగ్యబద్ధమైన నియతకర్మాచరణమునై కర్మయో గముని గ్రహించవలయును. ఆభర్మప్రయుక్తిమైన కర్మఫలవలన కాన్యసిద్ధి గలిగినను నభర్మవోషము ఫలమునకు గలింకమును గలిగించును.

వర్తమానకాలమునందు ప్రజలకు చిత్రకథలను జరుపుట యం దాసక్తి పెరుగుచున్నది. చిత్రకథలకు సామాన్యముగ చీజము ప్రేమ. ప్రేమకు మూలము కామము. కామయత్నమైన ప్రేమ పరిణామము వి వా హ ము సంసారసుఖ భోగము. అనురాగ భరితయైన నవలలను జరుపుటయందు పాత్రకుల కభిలాష విశేషమును నుండుట స్వభావసిద్ధము. అనురాగము నైర్యాబద్ధమై నిస్కామరూపసంపదగ బరిణమించినపుడు శేష భక్తి, మానవశేవ. సోదరభావ మప్రపంచతముగ మానవహృద యముల నధిష్టించును. ఆత్మసామ్రాజ్య ప్రాపణమునకును నద్వై తసిద్ధికి నినియ భూమార్గము. వీరభద్రాచార్యగారితత్వోపదేశ మును నవల రూపమున జేసిరి. నాయికా నాయకుల మనస్సు రానురాగము నిష్కామప్రేమగ బరిణమించి భక్తివేదా రూప ములను వచ్చినది. పార్వతీభాయియును రాజగోపాలమును కామోపాసకులై “అంబ! శేవాశేవాలను” అని విలపించక ప్రకృతి రహస్యమును గ్రహించి శేవానికతులై యాత్మసా మ్రాజ్యము నధిష్టించిరి. చివ్వుల సిద్ధాంతము వివరితభావ మతో గ్రహింపబడిన యీకాలమున స్వగంధము దుర్భి ప్రాయములను తొలగిం గుటకు నొద్దవలదు. వైది పాత్రల కనుగుణ్యముగ గ్రాంథిక గ్రామయంతను వాడుకభాషయం దును వ్రాయబడినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతమున కొని గ్రంథిక్తకు దగిన ప్రోత్సాహమును నిచ్చుట కర్తవ్యము.

పార్లమెంటు మహాసభ.

హిందూదేశముగూర్చి చర్చ.

చీనా నల్లయందు వ్యాపారము.

సర్ జె. డి. రీస్:—చీనాలోని పెంట్రుల్ ప్రావిన్స్ మల్ ప్రభుత్వములవారు, నల్లయందు సంటను, వినియోగమును తగ్గించుటకు బహులు హిందూదేశపు నల్లయందు విక్రయమును మాత్రము ఆటంక పఱచుచున్నారు. దీనివలన దమదేశపు నల్ల మందు విక్రయము హెచ్చి హిందూదేశములోని వారికి నష్టము కలుగుచున్నది. ఈ యాటంకము తొలగించెదరా?

సర్ ఎడ్వర్డు:—ఇందు మొదట జెప్పిన సంగతులు రూఢిమైనవికావు. ఇదివఱకు జరిగిన బడంబడికకు విరుద్ధముగా నడువలసిన యవసరము కనుపట్టుటలేదు.

చిట్టగాంగు మాత్రము.

సర్ జె. డి. రీస్:—జూను 19 వ తేదీనికలకత్తాలో జరి గిన, సర్ జెండర్ నాథసేక్ యొక్క మాత్రము. సంబంధించిన సంగతు లేమైన తెలియజేయుదురా? ఈతడు చంపబడునపు డీతని వెంట ఖక్కా కుట్రకేసులోని ఆప్రాచుర్యకూడ నుండి నాదా?

చార్లెసు రాబర్టుసు:—ఈమాత్రము జరిగినది చిట్టగాంగులో గాని కలకత్తాలోకాదు. చంపబడినవాడు సర్వేంద్రనాథసేక్. ఈతడు ఆప్రాచుర్య అనుకొని చంపిరి. ఖక్కాకుట్రకేసులోని ఆప్రాచుర్య వెంటనుండిది నే నేరుగను.

ఆంగ్లవర్తక సంఘములు.

సర్ జె. డి. రీస్:—ఇదివఱకన్న వైస వోరతమువారు స్వదేశసంస్థానములందలి ఖనిజములను క్రేక్వి పనిచేయుటకై ఏవర్తకసంఘమునకైన ద్రక్ష్యసహాయము గాని సదుపాయము లుగాని చేసినారా? ఇట్లుచేయుటకు బహులుగా నికముందు ఆంగ్లవర్తక సంఘములవారి యొద్దనుండి తెండర్లు పుచ్చు కొనెదరా?

చార్లెసు రాబర్టుసు:—ఏమియు నియోజేదు. సదుపాయ ములొనర్చుటకును తెండర్లు పుచ్చుకొనుటకును సంబంధమే మియు కనుపడదు.

సర్ జె. డి. రీస్:—ఇట్టి సమయములందు ముందుగ నాంగ్లవర్తక సంఘములకు ఆధిక్యత చూపబడుట ముఖ్యము కాదా?

రాబర్టుసు:—ఆంగ్లవర్తకసంఘములవారు వారి మంచి చెడ్డలను వారు యోచించుకొనగలరు.

సర్ జె. డి. రీస్:—నిబంధనల ప్రకారము తగిన సదు పాయములును, సహాయమును నొకర్చినగాని ఆంగ్లవర్తకసంఘ ములవారు వారి మంచి చెడ్డలను చూచుకొనగలరా?

రాబర్టుసు:—అన్ని విధములగు సదుపాయములు వారికి ఉండనే ఉన్నవి. వీని సుపయోగించుకొను వాళ్లకు వారిది.

బ్రిటిష్కోలంబియాలోని ఇంజనీరులు.

సర్ జె. డి. రీస్:—కొమగాటామాకు యొక్కస్థితి యెట్లున్నది?

హార్కోర్టు:—ఇదివఱకు చెప్పినదానికంటె నెక్కువ చెప్పజాలను.

సర్ జె. డి. రీస్:—ఇదివఱకు చెప్పినదానిలో నేమైనగలరా?

హార్కోర్టు:—అప్పుడు చెప్పలేనంత చెప్పితిని.

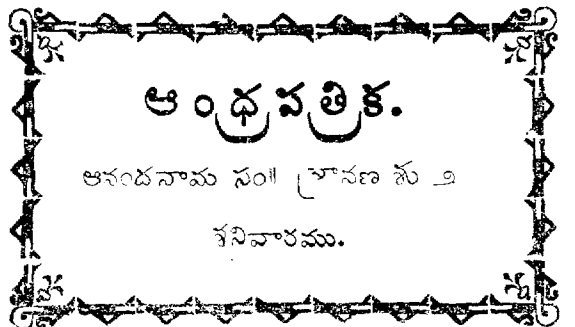
గుంటూరునుంచుచ్చులు

- 1. గుంటూరుతాలూకాబోర్డు క్లెన్సెడింట్లు సరఫరా యెవరికి యిస్తామన్న వస్త్రని ఆంధ్రాటం. కాకణమేమి?
2. డిప్యూటీ కలెక్టరుగూడైన సాహెబుగారి యింగ్లీష్ వినాసానునకు వారిఆఫీసు గుంటూరులో ఏయేపనుల కేసిరి? తాలూకాఫీసునుండి లెహకీలువారుగారు ఎంతమందిని మెప్పు కొఱకు తమ గుమాస్తాలను బలవంతముచేసిన చంపిరి?
3. ఒక్కొక్కరు కట్టినచలపాకు నీటిల సంఖ్యఎంత? జవాను పిలువకునే యింగ్లీష్లేదని తప్పించుకన్న వాంఛ మంది?
4. రాబీబ్రవర్సుకంటెనె వారు ఈవర్ష తోలేటిఅన్నా రావు పంతులుగారి తోట్లోయిచ్చిన విందుకు బోగము మేరము వెట్టివారట నిజమేనా?
5. మేము నేత్యలమేకములకు తోటిమరి వైశ్యకావ ప్రస్సాలో వాదానముచేసిన మాపురైశ్వప్రముఖు లిద్దర వైవింకుతు న్నేనా ట నిజమేనా?
6. గౌ. వి. ఎస్. శ్రీవాంశశాస్త్రి గారు కామారా కుళాశాశేషములను పాఠించుమని బిలింబువనా బిలింబున వానిని లెక్కచేయక మాపుచుటలో సాహసము వారి. నుం దుకు పీడినందులకు సంఘసంస్కృతులు సంపూర్ణము చరణా లేదా?

స్వవిషయము.

మేము దైవికపత్రిక ప్రారంభించిన నాదిగ నాంధ్రలోకమును నా ప్రభావమును మాకొ సంగుచుండు నాదరమునకు విక్రీలి కృత్యము. ఈ మిదివరకు పత్రికలో చూపిన యభివృద్ధిని నిర్ణయించుటకు మా చదవరులే యధికారులు గావున దానిని గురించి మేము వ్రాయవలసిన దేమియు లేదు. కాని మేము తలంచినంత వరకైన కార్యములో చూపుటకును కష్టమునకు రావలసినదికను సాస్కరింప వలసిన కొరత లనేకములు గలవని మే మెరుంగుదుము. ఈలోపల మా కార్యక్లాపమును మార్చవలసి వచ్చియున్నది. అందుచే మేము చేయవలసిన కొన్ని యేర్పాటులు వెంటనే జరుగుటకు నిలులేక పోయినది. ఆగస్టు మా ప్రారంభమున మేము నూతన నివాసస్థానము చేరుకొనగలము. అది జరిగిన కొలది కాలములోనే మా దినపాపపత్రిక పత్రికలయొక్క చూపము నందును విషయమునందును సుచితముగ నభివృద్ధిని కనుపరచి మా చదువరులకు తృప్తి కలుగజేయ గలవని నమ్ముచున్నాము. మా బోటి పత్రికకు నెప్పుడును, అందున ప్రజామానస్సో, ప్రజాసాహాయ్యము ప్రాణమునందున మా చదువరులు తమ శ్రమయున్నంతవరకు మాకు తోడ్పడి మా కృత్యముకు ప్రోత్సహించు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

సాహదకుడు

వివరితపు వ్రాతలు

ఆంగ్ల స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాదినల బోలువారు మనదేశ పుత్రికలలో లేరనుకొను చుంటిమి. వారిని కొన్ని విషయములలో మించిన యామె మొక్క తెలుపుటకీ సాశ్చర్య విద్యా ప్రభావమున బయలుదేరినది. ఈ మెను వారిని బోలినదని నన్యించుటయు దోషమే. వారి పద్ధతులు దారుణములే యైనను వారి యాదర్శము మహోత్తమము. వారు ఉత్సాహముచే మనోభ్రాంతి గొని కఠిన కార్యములకు జొచ్చినను వారి హృదయములు మృదులములు. వారి వాక్కు బిక్కిక వేళ పారుష్యచుం దినను వారి భావములు తరుణములు. మనదేశ మన బయలుదేరిన వారి రత్నమున నీ గుణములు కానరా లేదు. కాని హృదయకాశ్యమున మనసోద ర్శము క్రిమితి సారాస్థి కర్మిలియాగారు పాశ్చాత్య స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాదినలలో మహాత్మవనిత లను గూడ మించిపోయి నందున వీరి విషయము క్షణికీ వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు ఆరేపిసెంటుమ్మ గారిని పైమ్మ పత్రికలో గూలనాడినప్పుడు ఈమె ప్రాసిన విషయములు మాపాతకు తెరుగుదురు. ఈ కల కైట్టుతు సెంచరీయరు ఆంగ్ల మాసపత్రికలో "ఇండియా రాజకీయ పరిస్థితుల విషయమున నొక హిందూ గురువుయొక్క యభిప్రాయములు" అను శీర్షికక్రింద నొకవ్యాసము వ్రాసినది. ఇందులో నీమె కథకుడు ఈమెగురువు. ఆతిని నోట తన భావములను నెల్లడించినది. ఇప్పటి యాంగ్ల ప్రభువులు పూర్వకాలపు అచ్చ పాంగ్ల యులవలే లేరట. ఆ కాలపు వారకు జానునికల్గును లాకెర్నలు యుండిన యెడల నిప్పుడు హైందవులు చేయువనులకు ప్రతీకారముగ వారు కాట్ల

చేతులు విరిచి మనస్సులను చంపి గ్రామముల కాల్చి యుండురట. బంగాలీ విద్యార్థులు ఆంగ్ల స్త్రీల నవమాన పఱచుటయు చంపుటయు నాదర్శముగా గొనినారట. బంగాలీ విద్యార్థుల యీ మాటలనునమ్మి ఆంగ్లయులనుచ్చి కొల్లగొట్టకొని సోమరని విశ్వసించి బంగాలీ గ్రామములు ధనమును భూములూ పూచ్చివెట్టుకొనుచున్నారు. బంగాలీ వాడే మొనవదరుబోతని నదలియుండ నచ్చురట! వానినాక్కు లితరులను చెరువుచుండుటచేత వాని వైకి సోల్లరులను విడుచుటచుంచిదట! ఇదియే హిందూ స్త్రీల న్యాయము! ఆంగ్ల పద్ధతిక్రింద హిందూ సామెలుదరు ననృతమాచుచున్నారు. అసలొక్క యులొక్క ప్రాణమునకు పది ప్రాణములు గొను వారట. వారొకవేళ మించినను నీవిషయము హిందూవులకు దెలిసియుండుటచేత భయముండెడిదట! ఈయసంబద్ధ ప్రలాపములపై నేమివ్యాఖ్య వ్రాయవలయునో తెలియకున్నది. ఈవాత వైంటింతు సెంచరీయరు యుత్తమపత్రిక యెట్లుప్రకటించెనో తెలియరాదు. అట్టిప్రకటన నందినందున దీనివశంస యెత్తవలసినచ్చినది. లేకున్న నీవిచ్చి ప్రసంగము మనోజాడ్యముక్రింద కట్టియుండివచ్చును. చావమిమెజాను నికల్గునాదిగాగల ప్రాతయూ రోపియనుల కారపించుచున్న స్టెంచెనుగాని దాని వలన బుట్టుజాతి వైష్యమును గణించినదిగాదు. ఆంగ్ల నామమున కెక్కికలంకము నారోపించినదియు గమనించినదిగాదు. ఎవ్వరో దుర్మార్గులుకొందరు కాష్ట్యములకు నెడిగట్టుచుండుటను బురస్కరించుకొని బంగాలీ విద్యార్థులనందఱును తూలనాడుట సాహసము. అకస్మాత్తుగా తగులుకొనివచ్చిన ఆంగ్ల స్త్రీలను మనసుననుంచుకొని స్త్రీజాతిని శిరోభూషణముగ నెన్ను హైందవులలో మహాదురాత్ములైనను ఆంగ్ల స్త్రీలజంప కంకణము కట్టి నారని వ్రాయుట నిశ్చయముగా నాంగ్లజాతికి హైందవులపై పట్టరాని ద్వేషమును కలిగించుటకే యగును. ఈవిషయమున నీమెతప్పుక హైందవ శిక్షాస్మృతి 153 ఏకైక్య ను ననుసరించి విచారణకు తేబడదగినదియే. హైందవ గ్రామములు ఆగ్లనులు దండెత్తినపురని నమ్ముచున్నారని సూచించుట మహాత్మవముగ వ్రాయు నాంగ్ల పత్రికలుకూడ నా మోదించియుండు నిశ్చలహైందవ రాజభక్తిని తిరస్కరించుటగాక యనృతముగా ప్రభుత్వపు శక్తిని తూలనాడుట యగుచున్నది. సైనిక ప్రభుత్వమును స్థాపింపవలసినదని తోపజేయుట. ఈ ఇరువదవ శతాబ్దమున బ్రిటిషువారి సురాజ్యములో పసిపిల్ల వానికైనను పరిహాసా స్పదముయే కను పట్టును. హైందవులంద రనృతవాదులనుటయు హిందూ న్యాయము ఆంగ్ల న్యాయము అని వేరు చేసి ఆంగ్ల న్యాయము పనికిరాదనుటయు నున్నత ప్రలాపము లని యుద్ధ రెరుగుచురుగాన వేరుగ ఖండ నీయములుగావు. లిబరలు ప్రభువులు మనలను పాలించు చుండుటచేసి ఈ మాసోదర రత్నమువంటి వారి వ్రాతలు వారి కొఱమాలిన తనమును బయట పెట్టునేకాని దేశమునకు కీడుచేయ జాలవని మేమెరుగుదుము. కాని ఈ వ్రాతలను సాధారణాంగ్లేయుడు చదివినచో గలుగు ననవసర ద్వేషబుద్ధిని తుడిచివేయు నుపాయములు మాట్లాము కనిపెట్టవలసి యున్నవి. అవినులభ సాధ్యములు కానందుననే ఇట్టి దేశద్రోహుల వైపర్యములను ఖండించున యసంతుష్టిని కనుబట్టించ వలసి యున్నది. ఈకర్మిలియా సోరాబ్జిగారు ప్రభుత్వ సేవలోనున్నారు. ఆ సేవలోనుండియు నిట్టివ్రాతలు వ్రాయుచుండుటను ప్రజామధుంజకులగు ప్రభుత్వమువారు సహింప నగునాయనుట వారే యాచితురు గాక.

ప్రభుత్వమువారు మదరాసు మునిసిపాలిటీ వారిని ముందు పదిసంవత్సరముల యాభివృద్ధిని విమర్శించి రిపోర్టు పంపవలసినదని కోరుట యిది వరలో తెలియ జేసితిమి. ఆభోరిక ననుసరించి మునిసిపాలిటీ రెవిన్యూ అధికారిలెక్కలు సిగ్గుము చేసి యు న్నాడు. వాని నను సరించి 1923-24 వ సంవత్సరములో వరుంబడి రిక్వి లక్షలు. 1913-14 కంటె 7½ లక్ష లెక్కన. వ్యయము రి 4 లక్షలు. 1913-14 సంవత్సరం 8 లక్ష లెక్కన. అట్లుగట ఆదాయము కంటె వ్యయము 3½ లక్ష. యెక్కువ. ఈ యెక్కువ వ్యయమునకు కారణము (1) ఇప్పుడు జరుగుచుండు నీటిపకల కాపుదాకగు వ్యయము. ఇది ఇప్పుడు రు. 2,58,000 అప్పుడు రు. 5,58,000 (2) నగరపు కల్యాణమును బయటికి సాగించు వ్యయములో నొక లక్షరూపాయల వెంపు. కొత్త పనులకు నగు మూలభవ్యము మిందులో చేర్చబడలేదు. ఈవృత్తాంతమును బట్టి అభివృద్ధి కేమాత్రపు నెడమును కలుగ చేయకయే కొంతద్రవ్యము తగ్గుచున్నదనుట విశదము. దీనికన్ని రెవెన్యూ అధికారి గారు కొత్తవరుంబడి మార్గములను కొన్నిటిని కనుపరచి యున్నాడు.

(1) వృత్తిపన్ను సభివృద్ధిచేయుట (2) మోటారు బండ్లపై పన్ను ఎక్కువచేయుట. (3) దిగుప్రయాణికుల పై పన్ను జేయుట.

ఈ విషయములను మునిసిపాలిటీ వారు చచ్చించు వారైరి. మొత్తముమీద నీ సలహాలు అంగీకరింప బడినవి. ఎంత యంగీకరించినను నీని వలన విశేషద్రవ్యమురాదు. ఏదోయొకరీతి సాధారణముగ నాదాయవ్యయములు సరిపోవునట్లైర్పడును. కావున నగరమున మునిసిపాలిటీ వారు చేయు సభివృద్ధిల వలన భూస్వాముల యాస్తుల వెలుపెచ్చి వారి ప్రయత్నము లేనిదే వారికి లాభము కలుగుననియు దానిలో మునిసిపాలిటీ వారిొక భాగము తీసికొనుట యన్యాయము కానేరదనియు నావిధముగు వరుంబడి యున్నచో నెంతో యభివృద్ధికి దోషయుడుననియు డాక్టరు నాయకు గారు అదియు నొకమార్గముగ స్వీకరించ వలసినదని పోరాడిరి. కాని అది తక్కిన వారికి రుచించినది కాదు. మూడు ప్రభుత్వమువారు బిల్లు పెట్టినప్పుడు చచ్చింప వచ్చునని కొందరు వాదించిరి. ఇది నిజముగా మృషావాదమే ధనవంతులైనవారు ఊరక కూర్చొని పరిశ్రమలేకయే పొందులాభములో నగరలాభమున కొకభాగము ఇప్పు వెను దీయుటయు పరదేశ ప్రయాశికుల నెత్తిన పన్ను నైసర్ధముగా నుండుటయు సూచనస్వభావమునకు. మించి పోలేదేమోకాని నాగరక స్వభావమునకు మాత్రము కొంచెము విరోధముగా కాన్పించకతప్పదు. లాయిడుజాజ్జి యంతటివారి యుపక్రమమునే ధనవంతులు చెడిపియుండ డాక్టరు నాయకుగారి కపజయము దప్పనా. అయినను పరిశ్రమ చేతురు గాక యని నమ్ముచున్నాము.

మద్రాసు విద్యాశాఖాధికారులగు డె రెక్కరు గారు తమ విచారణలో నుండు విద్యాలయములలోని యుపాధ్యాయులు, విద్యాలయములలోను తదంగములలోను విద్యార్థులు పొగదాగకుండు నిర్బంధించ వలసినదని యత్నపు చేసియున్నారు. బహుశా కలముగా నీ యుత్తరువును నిరీక్షించుచునే యున్నారము. కావున నిది మా కెంతయుసంతోష దాయకమే. కాని మరి యనేక విషయములలో విద్యార్థు లెక్కడపోయిన నక్కడికి నుపాధ్యాయులు వెన్నంట వలయునను సభిపాయము కనుపరచు విద్యాశాఖవారు ఈ పొగతాగు విషయమున మాత్రము విద్యాలయములకును విద్యాలయాంగణములకును నుపాధ్యాయుల యధికారమును సంగుచితముచేయుట శోచనీయము. అయినను తలి తండ్రులు, ఉపాధ్యాయుల కీవిషయమున తోడ్పడిన యెడల విద్యార్థులలో ప్రశయాగ్నివలె వ్యాపించుచుండు దురభ్యాసము కొంచెమునకు గొంచెము తగ్గి పోగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఆస్త్రియా సర్వియా ల కలహము.

ఆస్త్రియావారు యుద్ధసన్నధులగుట.

బోహేలాని కలహము.

ఆస్త్రియావారి యావాస్తు.

లండను జులై 24:— వియన్నా. ఆస్త్రియా వారు సర్వియా వారికి పంపిన యావాస్తు ఈ దిగువవిషయముల గోరుచున్నది. ఆస్త్రియాకు వ్యతిరేకముగ జరుగుచున్న ప్రచారమును ఖండింపుమన, అందుమూలమున తమకు గలిగిన పశ్చాత్తాపమును తెలియజేయుచు, సర్వియా దొరత్వమువారు ప్రకటనముచేయుట, దోష్టుల క్షీంచుట, పాపశాలలందు ఆస్త్రియాకు వ్యతిరేకమైన బోధనల నణగ వ్రొక్కట, ఆస్త్రియా దొరత్వమువారు తెలియజేసిన యుద్ధోగ్యగుల దీసివేయుట, ఆస్త్రియాకు వ్యతిరేకముగ జరుగు ప్రచారము నణచుటయందు ఆస్త్రియావారి యుద్ధోగ్యగుల సాహాయ్యము సంగీకరించుట. ఆస్త్రియా దొరత్వమువారి ప్రతినిధుల సాహాయ్యమును సారజేబో నేరమును చేసినవారిని దండించుటయందు ఒప్పుకొనుట. సారజేబో నేరమును గూర్చిన విచారణయందు అపవాదము నొందియున్న రాజకీయోద్ధోగిని, సెరియను మేజరును అరెస్టుజేయుట. ఇవి యావాస్తునందు గోరబడెను.

సైన్యము పిలువబడునను నూచన.

లండను జులై 24:— వియన్నా—సర్వియా పక్షమున ఎట్టి రాయబారమును, జేరమును అంగీకరింపబడ నేరవని తెలియుచున్నది. జవాబునియ్యవలసిన కాలనియమితమును పెంచబడదు. ఇతర దొరత్వముల మధ్యనర్తిత్వమును ఒప్పుకొనబడదు. సర్వియా వ్యతిరేకముగ జవాబు నిచ్చుచో ఆస్త్రియావారి కోరికల చెల్లింప సైన్యము పిలువబడునని నూచింప బడినది.

రాయబారమునకు సంకేతము.

ఆస్త్రియావారి కడపటి యావాస్తు ఎన్నడనుకొనని యంతయును గానున్నది. సమాధానమునకు రానివిధమునను ఉన్నది. రాయబారమునకు సందులేదు. పరిస్థితి మిక్కిలి చెడుగుగానున్నది. ఒక్కొక్కడును రష్యా యేమిచేయునని ప్రశ్నించుచున్నాడు.

ప్రతికాధిప్తాయములు.

బుడాపెస్టులోని “వెస్టర్ లాయడ్” అను ఉద్యోగీయ పత్రిక ఆస్త్రియాకును సర్వియాకును మధ్య నింకొకరి నెవ్వరిని రానీయకుండు జర్యనీవారు చేయుదురని వ్రాయుచున్నది.

ప్రెండెక్ థాట్.

వియన్నా:— “ప్రెండెక్ థాట్” అను ఉద్యోగీయ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. ఆస్త్రియా హంగేరియనుల ప్రశ్నలు జహు బాగ్రత్తతో చేసిన పర్యాయోచనయొక్క ఫలితములు అవియవసరమైన వానినే గోరుచున్నవి కాని యితరము గోరుట లేదు. సర్వియాలో తయారు చేయబడిన మందుకొట్టయును నాశనము చేయవలసి యున్నది. అత్యధి వక్షిణమున నున్న స్లావు దేశముల హృదయ వ్యాప్తముగు చున్నది.

లిజ్నల్.

పేరిసు:— ఆస్త్రియా సర్వియా ప్రస్తుత స్థితినిగూర్చి వ్రాయుచు “లిజ్నల్” అనుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. స్లావులకు వ్యతిరేకమైన పత్రికాని ముమ్మల నెరుక్కొనినది. ఇందులకు రష్యా ఉపేక్షచేయజాలాలి.

రష్యా బోక్యు కలుగజేసికొనుట.

పీటర్స్ బుర్గు:— దేశాంతర పరిస్థితి నాలోచించుటకు మంత్రివర్గమువారు అతిశయమైన మీటింగుచేసిరి. రష్యావారు తక్షణమే బోక్యు కలుగజేసికొనుట తెలియజేయుచున్నది.

బోహేలాని

సర్వియాకు

చేయుమని

చున్నది. ఇం

బడచున్నను.

పీటరు

కట్టును ల

పెంటుపి

ఆస్ట్ర

వియ

స్టున కంగీక

ద్యోగీయులం

సర్వియాను

విషమావస్థలోనుండుట.

బర్లిను జులై 24:—ఆస్త్రియా దొరత్వమువారు సర్వియా దొరత్వమునకు పంపిన యావాస్తు చాల ప్రాశముగనున్నది. ఈ సందర్భములో నితర రాజ్యములు సర్వియాకు సాహాయ్యముచేయు పక్షమున ఆస్త్రియాకు సాహాయ్యముచేయుటకు మేము సిద్ధముగనున్నామని జర్మను పత్రిక లన్నియు వ్రాయుచున్నవి. ఒసీ సోహిజైటగ్ అను పత్రిక సర్వియాతో సంబంధము కలుగజేసికొనుట బాగుండదని వ్రాసినది.

ఇటలీ పత్రికలు.

ఆస్త్రియావారు సర్వియాకుపంపిన యావాస్తు చాల కఠినముగనున్నందుకు ఇటలీ పత్రికలు దిగ్భ్రమకెంది “ఇట్టి ఆనమానము ఎన్నడు, ఎవరును కలుగజేయలేదు” అని వ్రాయుచున్నవి.

లండనులోని ఆఫ్టిప్రాయము

ఇట్టి యావాస్తును సర్వియామందలి ఎట్టిమంత్రివలెనను అంగీకరింపరు- వ్యవహారము చాల తీవ్రముగనున్నదని లండను నగరములోని రాజనీతివిశారదు లనుకొనుచున్నారు- సర్వియా అధికారు లేనేరములు చేసినాలో చూపుడని సర్వియా దొరత్వమువారు ఆస్త్రియావారిని అహంకృత్యము- ఈలోతున యూరోపు రాష్ట్రాధిపతుల మధ్యనర్తిత్వ చిహ్నము పరిష్కరింపవచ్చునని లండనులో కొంద రనుకొనుచున్నారు-

రిజర్వుపోలీసు.

24 గంటలలోగా 8 జిమెంటులో చేరవలసిన దని ఆస్త్రియా దొరత్వమువారు రిజర్వుపోలీసుకు ఉత్తరువులను బంపినారు.

సంక్షోభావస్థ

బెర్లినోడు జులై 25:— ఆస్త్రియావారు యావాస్తు పంపినతరువాత సర్వియాలోని స్థితిగతులు చాలసంక్షోభముగ నున్నవి.

ఆస్త్రియావారి యావాస్తు.

ఆస్త్రియావారు పంపిన యావాస్తుయొక్క వివరములు ఆస్త్రియా పత్రికలలో ప్రచురింపబడినవి. ఈయావాస్తు నిన్న సాయంకాలము ఆస్త్రియా పత్రికల మూలమున సర్వియా ప్రజలకు తెలియవచ్చినది. సర్వియాలో ఈ యావాస్తును ప్రకటింపుచు ప్రత్యేకముగ పత్రికలు ప్రచురింపబడినవి. ప్రజలందరు ఈవిషయమునే చర్చింపుచున్నారు. బాల్కను యుద్ధము జరుగుటకు ముందున్న స్థితినిమించినదని ప్రజలుతలచుచున్నారు.

లండను పత్రికలు

జమించిన ఏ దేశమునైనను ఇట్టి మరతులను విధించి యుండుట పూర్వ మెన్నడును ఎరుగము. ఇది గొప్ప దౌర్జన్యముగ నున్నదని మార్షింగ్ పోస్టు పత్రిక వ్రాసినది. తక్కిన లండను పత్రిక లన్నియు సర్వియా వారికి ప్రతికూలముగ నున్నవి. ఆస్త్రియావారి మరతులకు అంగీకరింపుమని లండను పత్రికలు సర్వియాకు సలహా నిచ్చుచున్నవి-

ఆస్త్రియా సర్వియా.

ఆస్త్రియావారు, సర్వియావారికి పంపిన యావాస్తును గూర్చి రషియా దొరత్వమువారు ఆలోచింపు చున్నారు. సంగతి సందర్భములను శ్రద్ధతో కనిపెట్టి చూచుచున్నారు. అని రషియా దొరత్వమువారు ప్రకటించినారు.

బ్లొండు స్వపరిచాలన.

రాజీ మద్యకుండుట.

లండను జులై 24:—హోమురూపున వేడు 70

4 నువ్వలేదు. సభ ముగి

త్తు గారిట్లు చెప్పిరి. హోమురూపునందు విడుదలైన ప్రదేశ నిరూపమును గూర్చి కాన్ఫరెన్సునందు ఆలోచన జరిగెను. కాని సభవారు మూలముత్రములందు గాని వైసములందు గాని సమాధానపడలేక పోవుటచే సభముగింపబడెను. కామన్సు సభాధ్యక్షుడు ఈవిషయములను శ్రీరాజుగారికి మరచిచేయును

అమెండింగుబిల్లును రెండవసారి చదువుట.

మంగళవారమునాడు అమెండింగుబిల్లు చదివబడునని ఆస్క్విత్తు గారు చెప్పిరి. బోనారులా గారు సమ్మతించిరి. సభ ఆపుచేయబడెను.

కాన్ఫరెన్సు చెవిపోయినందుకు చింతింపుట.

లండను జులై 25:—కాన్ఫరెన్సు భిన్నమైనందుకు చింతింపు చున్నామని వైకవుంటు హార్లేసు గారు లండనులోను, బెరెల్ గారు కేంబ్రిడ్జిలోను పలికిరి. కాన్ఫరెన్సు భిన్నమైనను గవర్నమెంటువారు తమమాగ్గమును నిర్ణయముగ అచలంబింతు రనిగూడ చెప్పిరి. అంగీకరింప దగినంతవరకు అల్ఫ్రెడును ప్రత్యేకించి బ్లొండుస్వరాజ్య శాసనమును ప్యాసుచేయు వరకు గవర్నమెంటు మాఁబోకుండు లిబరలుకక్షవారు ఆస్క్విత్తు గారికి సాహాయ్యము చేయవలయునని బెరెల్ గారు పలికిరి.

అల్ఫ్రెడుని

తప్పత్రాగి కొట్టుకొనిన గంధర్వశములు జరుగవచ్చును గాని, అల్ఫ్రెడుతో యుద్ధముజరుగుట అబద్ధము-

ఆస్క్వియా తిరుగువాటు.

దురాశో. జులై 24:— దురాశోను యుద్ధరంగముగ మార్చెదమనియు గాచకుమారుని నశమానపరచినట్టియు తిరుగు వాటువార్లకు జవాబు నియ్యకుండుటకు ప్రభుముఖ్యులు నిశ్చయించిరి.

పెనామాకాలువ.

వాషింగ్టను, 24:—ఆగష్టు 15 తేదీని ప్రపంచ వాణిజ్యమునకు పెనామాకాలున తెరువబడునని ప్రకటించబడెను. 80 అడుగుల కడకు ముచుగు ఒడలు మాత్రము పోనియబడును. 1915 సం॥ మున ఉద్యోగీయులచే తెరువబడును. అప్పటికి సుర్యాద లేవియు నాపివేయబడవు.

హబ్స్ గారు

జమైకా, జులై 24:— జెనరలు హబ్స్ గారును. వారి ఆను చరులును జమైకా చేరెనారు.

పత్రికలను కొనుట

లండను జులై 25:— ప్రింటరులకు డబ్బును మాత్రే కంపెనీ మేనేజింగు డైరెక్టురుగనున్న గార్డెనరు సింహభేరు గారు “పాల్ మూల్ గెటే” “ఆట్ల్యూ” పత్రికలను కొనినారని స్టాండర్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇంగ్లండునందు స్పృహిపరచెములు.

గుజ్జెవుడు స్త్రీనర్తకవేషింపబడెను.

లాబ్బ అనంబేలమీద 10-1 శేషముకాగ్నాల్ సెకండు 100-8 కాపైలూమీద 20-1 బాల్లి 25-1 బాల్లి, వైజ్ సిమెంట్ గార్లచే కావొటామీద 100-3.

ప్రాన్సు వెసిడోటుగారు రష్యానుదర్శించుట.

పాయింకేరుగారు జారుగానికి విందుచేయుట.

లండను-జులై 24:—ప్రాన్సుటాట్—ప్రాన్సు అను యుద్ధపు టోడెనై జారుగానికి విందు జేసిన తరువాత వెసిడోటు పాయింకేరుగారు ప్రాన్సు హోముకట్టోయిరి. ఈ త్యాగ హాకరముగ టోడ్డు లాకరికొక రిచ్చికొనిరి.

మంశులత్వముమెంటు.

యం. సాజనావ్ గారును యం. లివియానిగారును ఒకరి నొకరు దర్శించిన మీదట నిర్దురును గలపి యొక స్త్రీటు మెంటును ప్రకటించిరి. శాంతి కొరవడు బోహో సమత్వము కొరకును ముఖ్యముగా తూర్పు రాజ్యములగూర్చి యనేక ప్రశ్నలుంపబడినవి. అట్టి ప్రశ్నలందు తమకు గల దోహదమును వెల్లడింప రెండు దొరత్వముల వారికిని సమయము వెసిడోటు పాయింకేరుగారి రాకకలన చిక్కినది.

రుష్యా అల్లరుల నణచుటకు సైన్యము.

సెంటుపీటర్స్ బుర్గు:— అల్లరుల నణచుటయందు తోడ్పడుటకు 4 గజ్జెవు 2 శేషములు 2 కూర్మాను సీర్ పటాలములును వచ్చిచేరినవి.

క్రికెట్.

మైదాన్ :- కంటుమిడిలో నెక్కును ఇన్నింగ్సు 45 పరుగులచే నోడించెను.

సౌతెండు :- యెస్సెక్కు నెక్కును ఇన్నింగ్సు 110 పరుగులచే నోడించెను.

వార్సెట్ట :- సామర్సెట్టు వార్సెట్ట మైదాను 72 పరుగులచే నోడించెను.

మరికము.

జిల్లాల్లు జులై 24 :- పోలో ఆటయందు పడుటచే విల్ టుమైరు పటాలమునందలి కెప్టెను కైటుగారు చని పోయిరి.

దేశీయ తంత్రీవారము.

బొంబాయి.

సింధు రాష్ట్రము వరదలు.

కరాచీ జూలై 24 :- ఇక్కడ కడచినరాత్రి అధికవర్షములు కురిసిండున లయానదికి వరదలువచ్చినవి. బండియెక్కి కొందరు మహూపిరునుండి కరాచీకి తిరిగివచ్చుచుండిరి. ఈబండి నదిలోనుండి పోవుచుండగా వెనుకనుండి ప్రవాహమువచ్చి విడదలయెను. అంతటబండి కలకండులయిపోయి, లోపలనుండి నీటిలోపడిపోయిరి. నీటిలో కొడుమలు అనునతడు కొట్టుకొనిపోయి చనిపోయెను. మహూపిరులో నయమందల మంది వనభీషణము చేయుచుండిరి. వీరికి వరదనంగతి తెలియనే తెలియదు. వరదవచ్చి పడుచున్నదనియు నది తగ్గువరకు తిరిగి రాకూడదనియు వీరికి తెలియజేయబడినది.

గ్రామములు మునిగిపోవుట

సింధునదికి గొప్పవరదలువచ్చి నీరుచాల రోజులనుండి నిలువయుండెను. అందుచేతట్లా, పోరావరి, జిల్లాలో యేటికట్టలును, కాలువకట్టలును, చాలచోట్ల తెగినవి. చాలభాగము నీటి మయమైయున్నది. చిన్న గ్రామము లెన్నయో మునిగిపోయినవి. కొంతవరకు జననష్టము కలిగియుండునని భయపడుచున్నారు. గ్రామవాసులు మెరకనల్లముమీదికి పోయిరి. తట్టాలోనుండిన పడవలమీద నెక్కించుకొని నీరిని బయటకు తీసికొని వచ్చుచున్నారు. నిరాధారులసహాయార్థము ధనము, ధాన్యము కావలసి యున్నది. ధాన్యము, పశువులు కొట్టుకొని పోయిన వీరదలకును సహాయము చేయుటకు ద్రవ్యము కావలయును.

రైలువే యద్వోగుల విచారణ

పూనా జూలై 24 :- చెన్నైలో దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైలువే విడదలయిన విచారణ ప్రేమను కావల కడచిన మే నెల 21వ తేదీన, ప్రయాణికులతో నుండిన రెండు రైలు వెట్టెలకు నిష్ప ముట్టుకొని తగలబడి పోయినవి. ఇంజను నడుపు వాడును, ఇద్దరు బొగ్గు వేయువారును, గార్డును సరిగ కనిపెట్టకుండుట వలనను, ప్రయాణికులు విపత్తులో నుండిన వ్యయము గూడిన గుర్తులను లక్ష్య పెట్టకుండుట వలనను, కంపెనీ నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ నడిచిరి. ఇందువలన వీరు టెల్గ్రాము కంట్రోనిమెంటు మేజిస్ట్రేటు మెజరు లయను గారి యెదుట విచారించబడు చున్నారు. వైరయను, బొగ్గువేయు వారిలో నొకడును హిందువులు. బొగ్గువేయు వారిలో రెండవ యతడు క్రైస్తవ మతమును స్వీకరించిన భారతీయుడు. గార్డును హమ్మడీయ మతముడు. ఈ విపత్తులో ఒక స్త్రీ రెండు చిన్న పిల్లతో కలిగి చనిపోయినది. బండిపోవుచుండగా ప్రయాణికుల నేకులు దుమకుటకలన చెబ్బలు తగిలినవి. కొందరు సాక్షులు విచారించ బడిరి.

సాధువు కేసుపబడుట

బొంబాయి జూలై 24 :- గిరిబులాలు ఘాఖనులాలు అను సాధువు పదియేండ్ల వయస్సుగల మరియొక సాధువు కుమార్తెను కొట్టుటకు ప్రయత్నించినందునకై హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సులో నెరిసికే నేడు మూడు సంవత్సరముల కఠిన ధియవదిధింప బడినది.

మెయిలుస్టీమరు.

బొంబాయి జూలై 24 :- నేటి ఉదయ మారుగంటలకు రావలసిన మెయిలుస్టీమరు వాయువు తీక్షణముగ వీచుటచే నాలగవ్యయ నౌకాశ్రయమున కతలకు 9-40 నిమిషములకుగాని రాలేకపోయినది. దట్టముగ మంచు క్రమ్ముకొని ప్రయాణము కష్టముగ నుండుటచే ఒంటిగంటవరకు నౌకాశ్రయము చేరలేదు. ప్రయాణములో నమద్రమల్ల కల్లోలముగను ఋతుపవనము తీక్షణముగ నుండెను.

బొంబాయి శాసనసభ.

బొంబాయి జూలై 24 :- శేఖు సోమవారము బొంబాయి శాసనసభ పూనాలో సమావేశమగును. బొంబాయి మునిసిపాలిటీ ఆర్డు రెండవపార్తయమును ఏడవపార్తయమును ఆర్డును సవరణచేయుటకు తేబడినట్లు మొదటిపార్తయమును చర్చించబడును. డిప్యూటీ మునిసిపలులిట్లుకు సుబంధించి వివాదాంశములతో కూడిన సవరణలెన్నియో సభ్యులు తీసికొనివత్తురు. మునిసిపలు కమిషనువరకు అధికారులులగురించి యీ సవరణలుండును. హైకోర్టుపేషెంట్ల ఒరిజినలుపక్షమున ప్రాక్టీసుచేయు నట్లు భారిస్టరులో సమానాధికారము లిచ్చుటకు మానసియులగు పరాంజిపాయిగారును, రి వేల రూపాయలవరకు నిలుదావాలను పరిష్కరించుటకై బొంబాయిలో సివిల్ కోర్టు స్థాపించుటకు మానసియులగు వెటేబుగారును, మునిసిపాలిటీలు, డిప్యూటీ మేయర్లు యేర్పాటు చేసికొనిన పురాభివృద్ధి సంకల్పముల విషయములో ఆరోగ్య విధానము ననుసరించి యిండ్లు నిర్మించుకొనుటకై తక్షణి అప్పల పద్ధతులమీద అప్పలిచ్చుటకు మానసియులగు రాయ సాహేబు నాయకుగారును తీర్మానము లుపపాదింతురు.

బంగళాము.

డక్కా హత్య

డక్కా జులై 24 :- ఈ హత్య సందర్భములో డక్కా పట్టణము నందలి ఇద్దరు స్త్రీదగ్గ ఒక ముసనము, ఒక కంట్రాక్టుయొక్క ఇండ్లను సోదా చూచినారు. ఆరెస్టు చేయియు జరుగలేదు.

క్రికెట్ ములగు క్రిష్టోదాసు పాలుగారు.

కలకత్తా జులై 24 :- క్రికెట్ ములగు క్రిష్టోదాసు పాలుగారి సాంకేతికతనను నేడు కలకత్తాలో జరిగినది. ఆనర్ బిల్ మహేంద్రనాథరాయగారు అగ్రాసాధిపతిగనుండి. పాలుగారిగూర్చి ఉపన్యసింపుచు యిట్లు చెప్పిరి :- మన దేశముయొక్క ప్రస్తుతపు రాజకీయ స్థితిగతులను బట్టి, ప్రజా వాయకులు ఏలాగున మెలగవలయునో ఏకాగ్రములను జేయవలయునో ప్రభుత్వమువారియెడ ఏవిధముగ ప్రవర్తన కలిగియుండవలయునో క్రిష్టోదాసు పాలుగారి జీవితమునుండి నేర్చుకొనవచ్చును. మన మెల్లప్పుడును గవర్న మెంటువారి లోపములను దీర్చుకొనుటకు మార్గములను సూచింపవలయును. కేవలము వారి చర్యలను విమర్శించియుండుకొనరాదు. మనము వారికి తోడ్పడి సాహాయ్యము చేయవలయును. మాతృదేశక్షేమమునకై నిరంతరము కలవరింప వచ్చును. కాని సాధ్యముకాని పనులనుగాని, బ్రిటీషుపరిపాలన దేశములో నిలుచుటకు వీలుగాని స్థితిని పొందుటకుగాని ప్రయత్నింపరాదు. చేతనై నన్నివిధముల ప్రస్తుతపు పరిపాలనా విధానమును సంస్కరించుటకు నిస్సంశయముగ ప్రయత్నింపవచ్చును. సాధ్యముకాని ఆదర్శములను నేర్చుటకు ప్రయత్నింపరాదు. పోరపాటుగ నైనను జాతిద్వేషము కలిగింపరాదు. దీనివలన దేశముయొక్క పురోభివృద్ధికి అనేక ఆటంకములు కలుగును. ఇది క్రిష్టోదాసుపాలుగారి మతము. ఇప్పటికి మన మిమతమునే అవలంబించినాము. ఇకముందును దీనినే అవలంబింతుము.

స్టేడరు హత్య

చిట్టగాంగు జూలై 24 :- స్టేడరు హత్యచేసిన నేరము సంధతమారుగోను, కారదాచరణ ఆచార్యను వారిమీద రుజువై ఆమరణ్యద్వీపాంతర వాస శిక్ష విధింపబడినది. పాప మీ స్టేడరు భోజనముచేయుచుండగా తుపాకివేసి చంపిరి.

మోహస్త్రీని అమీనా తన్నుట.

కలకత్తా జులై 24 :- మెరిడ్జు అనువాడు కలకత్తా స్కూలుకాజుకోర్టులో అమీనా. ఒక మోహస్త్రీకి వారంటు బారిచేయబోయి, ఆమెను పట్టుకొనితన్నెను. ఆమె అమీనామీద కలకత్తా ఫిఫ్టవైసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో చార్జియిచ్చినది. మోహస్త్రీ యలు జరిమానా మూడు గవర్న మారు వెట్టినారు.

మన వచ్చినది. జస్టిసు ముచున్నారు. అడ్వకేటు మువారి పక్షమున పనిచేయు పిల్లరి :- ఇం గ్లండు హామీ రువు లేని లా ఆఫీసు రుకూడదు. ఈ కేసు చాలముఖ్య పని చేయవలసినదని తెంకాలు గవర్న టరీగారు నాకు తెలిసినారు. శిక్షను ఏల తెలియజేయవలసినదని హైకోర్టుజడ్జటు ఫిఫ్ట మేజిస్ట్రేటును కోరిరి.

పంజాబు.

పంజాబు లెస్ట నెంటుగవర్నరుగారి పర్యటనము.

లాహోరు జులై 24 :- లెస్ట నెంటు గవర్నరుగారు బుధవారమునాటి ఉదయమున డెల్ హాసీనుండి బయలుదేరినారు. 25 మైళ్లవరకు రోడ్డు గుంటులపడి పాడుగనున్నది. ఈగుంటలు బాగుచేసినారు. లెస్ట నెంటు గవర్నరుగారి మోటారుకు ఎట్టిఇబ్బంది కలుగలేదు. ధర్మకాలరోడ్డు బాగుగానే యున్నది. గవర్నరుగారు గురువారమునాటి ఉదయము ధర్మకాలచేరినారు. వారు సివిలుకచ్చేరీలు తనిఖీచేసినారు. నేడుకాంటను మెంటును తనిఖీచేతురు. వ్యవసాయ ప్రయాణమునకు ఇదివరకే జాగ్రత్తమందున గవర్నరుగారు అమృతసరస్సుకు వెళ్లరు. ధర్మకాలనుండి శనివారమునాడు బయలుదేరి సరాసరి ఫిలారు, అంబలాగరమునకు వెళ్లుదురు.

రైలుకట్టలు తెగిపోవుట.

లాహోరు పురము జూలై 24 :- కాన్వాది, తండియాను వాలాపేషనుల మధ్య నిన్న సాయంకాలమునుండి, సరాసరి ప్రయాణములు సాగుచున్నవి. ఈ పేషనుల మధ్యనే అధికవర్షము కురిసి మరికొంత రోడ్డుకు భంగము కలిగెను. ప్రయాణికులు బండ్లుమారుచున్నారు ఇంకవర్షము లేనియెడల నేటిసాయంకాలమునకు సరాసరి ప్రయాణములు జరుగవచ్చును.

మత్తు పదార్థములు

సిమ్లా జూలై 24 :- సారాయి త్రాగుటవలన కలుగు లాభనష్టములను గూర్చి కొన్ని పాఠములు వాచక పుస్తకములలో వ్రాయించవలయును. (ఎ) పావులు ఎత్తివేయుట, (బి) ఫలాని ఇంటిలో సారాయిలు అమ్ముకూడదు, (సి) సలహాసంఘమువారి కెక్కువ అధికారము లిచ్చుట, (డి) కొన్ని ప్రదేశములలోని పావుల యజమానులు సంవత్సరమునకు ఇంత డబ్బు కట్టవలయునను నియమమును ఏర్పరచుట. ఈవిషయములలో ఇండియా గవర్న మెంటు వారు లోకలు గవర్న మెంటుల సలహాను కనుగొని నడవకొందురు. ఈతీర్మానమును ఇండియా గవర్న మెంటువారు ప్రకటించినారు. దీనిని ఇండియా సెక్రటరీగారు అంగీకరించినారు.

సర్ అలీ ఇమాంగారి పర్యటనము.

సిమ్లా జూలై 24 :- వీరు బంకిపురము, బొంబాయి లను దర్శించుటకై సిమ్లాలో 30 వ తేదీనబయలుదేరి ముందు నెల 12 తేదీకి తిరిగివత్తురు.

ముద్దాయి ఫిర్టువడుట.

అగ్రాజూలై 24 :- అగ్రావారు మానికచందును డిల్లీకుట్ర కేసులో సాక్ష్యమిచ్చుటకై తీసికొనిపోవు చుండిరి. అగ్రాకోటకేసులలో పరాియే ముద్దాయిని జోర్వారు సింగు సోదరుడు కిశోరసింగును మానికచందు కాన్స్టరముయొద్ద గుర్తుపట్టెను. దానిమీద పోలీసువారాలినిరి తండాలాయొద్ద పట్టుకొని పోలీసువారి స్వాధీనములో నుంచిరి. ఇతడు అసందర్భములగు సంగతులు పోలీసువారికి తెలియజేసెను.

హిందూస్థాన్ బ్యాంకు.

లాహోరు జులై 24 :- హిందూస్థాన్ బ్యాంకుకు ఇదివరకు మేనేజింగు డైరెక్టరుగనున్న దౌలతురాయి అనునతడు బ్యాంకుపని సరిగాచేయలేదని ముల్తాను డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రాసిక్యూటుచేసినారు. ఇందుపై లాహోరు ఫిఫ్ట కోర్టులో అప్పిలుచేసికొనగా జస్టిసు పాదీలాలుగారు అప్పిలును కొట్టివేసినారు.

లారెన్సుతోట, బాంబు.

లాహోరు జులై 24 :- లాహోరునందలి లారెన్సుతోటలో దొంగకేసు బొంబుతో పట్ల బొంబులను దొంగులుగ నున్నవారికి సంబంధము కలదనియు, లారెన్సుతోట బాంబు కేసు విచారణప్రారంభ మగుననియు చెప్పినారు. ఈకేసు ఫలానినాడు ప్రారంభమగునని ఇంకను నిర్ణయపరచలేదు. ఆఖరు ఉత్తరువులువచ్చినను విచారణఎందుకు ప్రారంభము కాలేదో తెలియదు.

సంయుక్త రాష్ట్రము.

క్రికెట్ ములగు హాంజిప్రభి.

లక్నో జులై 24 :- క్రికెట్ ములగు హాంజిప్రభిగారి పేర ఢిల్లీనగరములో నొక భాషకవిష్టమును కట్ట బాగుండునని శ్రీమతి జగ్గునూదాదాభాయిగారు ఇండియన్ టెల్ గ్రాఫిక్స్ త్రికకు వ్రాసినది. భాషకవిష్టము కట్టుటకు ఈమె 1000 రూపాయల చండావేసినది. హాంజిప్రభిపేర

ఎవ్వరు సార్వభౌముడులొకముయొక్క పొగ వ్రేలు కన్నాడు.
 బ్రహ్మ చక్రతలొ పీడిచెల్లముఖముగ పరిగణింపబడును.

షెడ్యూలులో వ్రాయక తప్పదు. అప్పుడానికే యింక
కుండా దానిపై నామనీ కనపడదు. కాంగ్రెసు అనుసరించిన
యెందు నేను లాస్ పొందు. వివిధ వకంటి కులకాన్డ
అను కంపెనీలో ముద్దాయివున్న 21-16 వంతు భాగమును
దానిపై నామనీ వ్రాయబోయే సమయమున విడి
ఖయయన కరపత్రం దురు నిశ్చయము.

వృత్తాంత లేఖలు

తాళ్లపూడి వార్తలు.

(ఒక వివేకవంతు యెద్దమండి)

తాళ్లపూడి జూలై 21:—వర్షము నైరుతి కను కూలముగ వర్షించుచున్నది. దుక్కికి ఆటంకము లేకుండు పట్టు తీవ్రమైనయెడల కాయుచున్నది. ఇంతవరకును వైవా సగ్రహమువలన, రోగ, బోధభయములు లేవు. పశువులకును జనులకును తృణధాన్యాదులు సమృద్ధిగ నున్నవి. ధరలు నిలబడియున్నవి.

గోదావరి వరదలు.

గోదావరినది సుమారు 15 దినముల క్రిందట మొరకలం కలను మించి ఆరు రోజులు నిలవయుండుటచేత చక్కని జిల్లా చేర్చినది. ఇప్పుడు నీరు తగ్గినది. లంకలు మున్ను బడుచున్నవి. నీళ్లు తేచ్చుకొనుచువులు ఎంతమాత్రము సుమపాయముగ లేవు. ఈవిషయమున నైనను శ్రద్ధతీసికొనరు. అనటచేత గ్రామముల ఉదారత, చాకంక్యము, సత్కర్మా సక్తివెల్లడి కావలవు. తాలూకా బోర్డు నెసిడెంటువారు ఈ కోజుతను దీర్చునెంచుచున్నారని వివరించుచున్నారు.

పోలీసు డ్రైవర్.

ఈ గ్రామమున నుండి తాలూకాకు సంబంధించిన ఆఫీసులు కచ్చేరీలు ఎల్లీ వేయబడిన తరువాత పోలీసు డ్రైవర్, పోస్టాఫీసు, పాఠశాలలు మాత్రమే మిగిలియున్న ఆఫీసులు, ఇంను పోలీసు డ్రైవర్ ఎల్లీవేయబడునను వదలి న్యాయించి నది. ఇంక జూదగాంధ్రు రాజ్యము చేయగలరు. పట్టపగలే బుజ్జులు బ్రద్దలు కొట్టువారిపై హెచ్చుక. గొప్పవర్తక స్థల మైనట్టి చోట ప్రత్యేకించి సంకెళ్ళు లేకపోవుటయు, ఏదైనా మిగిలిన గ్రామములు నాలుగు మైళ్లలో నుండగా యూనియన్ లేక పోవుటయు గొప్పలోపములని యెంచుకొనితొలి పోలీసు డ్రైవర్ పోవుట అనన్యముగనే కన్నట్లు చున్నది.

బోర్డుపాఠశాల.

బాలరపాఠశాల బోర్డువారితో పోషింపబడుచున్నది. ఏడుగురు ఉపాధ్యాయులు 50 మంది పిల్లలుగలిగి అయిదవ తరగతివరకు విద్య నేర్పబడుచున్నది. కాని అయిదవతరగతి ప్యాసయినబాలరు ఆరవతరగతిలో కేకంబరీ స్కూల్లోవారు తేచ్చుకొనుటలేదని బాలురు గోలబెట్టుచున్నారు. ఇది ఎలి మెంటరీ స్కూలుగుటయే ఇందులకు కారణముట. ఈ సంగతి దైకత్తురువారికి ఆరీ మూలముగ నివేదించబడినది. గోకవరపు వారిదగ్గరను, అప్పనవాడదగ్గరను నిలవయున్న సుమారు వేయి రూపాయల ధర్మాదాయపుకొఖము నివ్వినయోజనముగ నిలవయున్నది. దివదివాభివృద్ధి నొందుచున్న బాలరపాఠశాలకు ఇచ్చినచో ఎంతయో శ్రేయస్కరమని అనేకుల యభిప్రాయమై యున్నది.

బాలికాపాఠశాల.

బాలికాపాఠశాల గవర్నమెంటువారితో పోషింపబడుచున్నది. సంస్కృతపుస్త్రీల యభివృద్ధి సంఘపరీక్షలో ఈ గ్రామబాలికా పాఠశాలలోని బాలిక యొకరే జయమొందుట క్షామాపాత్రముగ నున్నది. మిషన్ పాఠశాలలో చదువుచున్న సుమారు 50 మంది బాలురతో కలిపి మూడు పాఠశాలలోను 350 మంది బాలురు బాలికలు ఈ గ్రామమున చదువుచున్నారు.

క్రయ ప్రకటన స్వీకరము.

మిషన్ వారు ఈవర్ష నొక వెలనాటి బ్రాహ్మణజిల్ల వానిని క్రయ ప్రకటనములో కలిపికోసిరి కాని ఆ బాలుడు నూచిలోపడి చనిపోయెనని తెలియవచ్చినది.

జూబులు.

పూజ్యతీర్థేని పుణ్యవర్తము; (బల్లారి) బాలి వర్త వేధములు (సంగడిగూడెము) సుందర వివా (సోమలాపురం)- ప్రకటింపబడవు.

I

నియోగి మహాజనసభ.

ఆయాగి.

పదనొకండవ నియోగి మహాజనసభ గుంటూరుజిల్లా చీరాలపురంబున అతివైభవమున జరుపబడెను. సభయందు తీర్మానములు కొన్ని చేర్చించి నిశ్చయించబడెను. ఇంతవరకును ఆ తిరుమానముల ప్రకారము కార్యక్రమమును ప్రారంభించి యుండలేదు. కార్యక్రమప్రారంభము అటులుండ సభ యొక్కరిపోర్టునైనను తీర్మానవర్తములు ఇంతవరకు ప్రచురించి యుండలేదు. ౧౨-వ నియోగి మహాజనసభ. గౌతమీ తీరముగు రాజ మహేంద్రవర నగరంబున జరుపుటను నిశ్చయమైనది. ఇప్పుడీవైపునను. తన శ్రద్ధవహించి చీరాలసభా కార్యదర్శకుల సభయొక్క 8 పోర్టును ముద్రించుటకు కోరుచున్నాను. ఆగస్టు 20-వ తేది నుంచి సభా సంబంధములగు పనులు జరుగుచుండును. ఆంధ్ర దేశమందు నివసించు ప్రతి నియోగియు సభా పురోభివృద్ధికి వలయు తగు సలహాలిచ్చుచు తగు ప్రోత్సాహ మొనర్చుటకు కోరుచున్నాను. ఈ సందర్భ సభ కార్యదర్శకులు నిర్వాహకులు మొదలగు వారందరు రాజకీయ విద్యా విభాగములు, గుణగంతులును గనుక సభాపురోభివృద్ధి కుపయుక్తములగు క్రొత్త తీర్మానముల నిష్కయించి అనువృత్తము నందు నెట్లెదరుగాన, స్వభావములలో గుణవృద్ధిలందరు తమకు లోచన సలహాలను పత్రికా ముఖయిన వెలుప ప్రాధి తులు. ఇందును గురించి తేలిసికొన దగిన వారు ఈ క్రింద సంకేతము చేసినవారికి వ్రాసిన వివరము వెలుపుదురు.

కోటిశ్వరశర్మకాస్త్రి.

II

వైశ్య మహాసభయొక్క తీర్మానములు.

భోగము మేళములు.

ఆయాగి.

ప్రతిసంవత్సరము నేదో ఒక పట్టణమందు మూడు నాలుకల రూపాయల ఖర్చుతో సభల జరుపుటయు, అందు లెక్కకు. మించిన తీర్మానములు చేసి మరుసటి దినమునుండి అట్టి తీర్మానములను అమల్లోకి తెచ్చుచుగా నడచుటయు, గానుపించు చున్నది. కాని యంతకంటె ప్రయోజనము కనుపడుట లేదు. తీర్మానములు కానితము మీద నెంతయో ఉత్సాహముతో చేసి భిన్నముగా నడచుటకంటె మనము చెప్పవలయుండు విశ్వాసము నుంచి ధనసహాయముచేయుచున్న తోడి వర్తకులను శ్రమ పెట్టక యెవరికైనా వారు కూర్చుండుట యుక్తము. సభలననేమో, తీర్మానములననేమో, సంస్కరణ మననేమో, తెలియనివారు తప్పుదారి త్రొక్కిన నిధిమూలము వ్రాయవలసిన పనిలేదు. వైశ్యకులలో ధారమునకు కంకణము కట్టుకొని ప్రథమ సభ మొదలు ప్రయాసపడి మహా సభల యందు ఘోరప్రమాణములు సహితము చేసినటుంట్టి వైశ్య ప్రముఖులే తప్పుదారి త్రొక్కికంగన ఇంకెళివు పవలసి వచ్చినది. సభలయొక్క ఉద్దేశములు, ఫలితములు, మరియు సంస్కరణలు యొక్క లాభములు నితరులకు బోధ చేయుటయు నెవరైనను బోధము మేళములు కుభకార్యాదుల యందు పెట్టుచున్నప్పుడు వారి నెకతాళి చేయుటయు అట్టి భోధలు చేసినవారే యితరులు చేసికట్టుల ప్రసక్తించుటయు చూడ మిక్కిలి విచారము కలుగుచున్నది. ఇందుకు నిదర్శనముగా, కొన్నిరోజుల క్రిందట గుంటూరునందు మృదాను శ్యాంకిలో వారి యెంజుగా రిపట్టణము విడిచిపోవు సమయమున ఒక సభ జరుప బడినది. అందు భోగము మేళము యేర్పాటు చేసి యొక్కడ వర్తకుల నాహ్వనము చేసిరి. అప్పుడు దొంగలు వెల్లుచున్నారనియో, లేక తోటితే ఆహ్వానావు గారికి ఆగ్రహము వచ్చుననియో, లేక మరియే యితర కారణ ముచేతనో ఆర్యవైశ్య మహాజన సభలో నిష్కలమబుద్ధితో భగవంతుని యెదుట చేరుబడిన తీర్మానములను ఏసుమద్రములోనో పడవైచి మద్ది వెంటకుసుబ్బయ్యగారు, కొల్లిపర రామకోటయ్యగారు మతకొందరు పెద్దమనుష్యులగు వైశ్యులు నీసభ సలంకరించి ఆనందభరితులైరి. భోగము స్త్రీలవలన వైశ్యుల మేలిమిగా చెడిపోవుచున్నదో గమనించినవారు సహితము ఈ విధముగా మూర్ఖులను మరంత ప్రోత్సాహపరచుట మిక్కిలి శోచనీయును. తీర్మానముల నాచరణమున బెట్టక యెన్ని సభలు చేసినను నిష్ప్రయోజనము. వైశ్యప్రముఖుల మంచిచెడ్డలగు విమర్శించుట విధియని యెలిగిరి యీ విషయము తెలుపబడినదేగాని దూషణము చేయవలయుననిగాని మరియే యితరభావముతోగాని కాదు. భోగమువారిని చాల వరకు రక్షించుచున్న వైశ్యులు తప్పుదారిని త్రొక్కుటయే గాక యిప్పుడిప్పుడు నవనాగరకులైన బ్రాహ్మణ ప్రముఖులు సహితము అట్టిదారి నే నడచుట హాస్యాస్పదము. గుంటూరు.

వైశ్యమహాజన సభ్యుడు.

Murder of a Pleader.

Accused Transported for Life.

CHITTAGONG, July 24.—Nandakumar Ghose and Saradacharan Acharji have been found guilty of the murder of a pleader and sentenced to transportation for life. The Pleader was shot down in his house while taking his meal.

Lawrence Garden Bomb Case.

Trial of Delhi Accused.

LAHORE, July 24.—No date has yet been fixed for the trial of the Delhi accused in the Lahore Lawrence Garden Bomb case, although the committal order, and file arrived some time ago.

The Dacca Murder.

House Searches.

DACCA, July 24.—The houses of two pleaders, a Munsiff and a contractor have been searched here. No arrests were made.

All-India Weather.

SIMLA, July 24.—Rainfall has occurred in every part of the country and has been fairly heavy in south Bombay, Hyderabad, and the north-western desert. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Bihar and Orissa, Punjab, north-east Baluchistan, Sind, Central India, west Central Provinces, the west coast of the Peninsula, Bombay Deccan, Hyderabad, Mysore, Madras Deccan, and local in Upper Burma, Assam, Bengal, United Provinces, North-west Frontier Province, Rajputana, Gujarat, Central India, west and north Madras coast. A few falls have also occurred in Kashmir, east Central Provinces, south-east Madras. The chief amounts are:—Port Blair and Victoria Point two inches; Mergui one and a half; Lashio and Silchar one, Darjeeling one and a half; Sambalpur, Purnea, Jhansi Adras, Delhi, Murree and Lyalpur four; Multan one and a half; Cherat two; Jacobabad one and a half; Hyderabad (Sind) and Karachi three quarters; Bikaner two; Mount Abu one; Nowgong one and a half; Hoshangabad one; Seoni one and a half; Bombay and Ratnagiri four; Karwar two; Poona one and a half; Sholapur three; Belgaum five; Nizamabad three; Gulmarg one and Raichur, Honamkonda, Hyderabad (Deccan), Mercara two; Mangalore one and a half; Cuddapah, Kurnool, Nellore one; Masulipatam and Cocanada one and a half.

FORECAST:—Increase of rainfall in Baluchistan and the United Provinces and a decrease in Punjab.

Short Telegraphic News.

MUNICIPAL MEMBER OF COUNCIL.—Rao Bahadur Mudholkar has been elected by the Municipal Commissioners, Berar, to the Central Provinces Legislative Council by a substantial majority.

The Government of India have under consideration the consolidation of rules affecting grants to local authorities.

A largely attended meeting of European and Burmese ladies was held last evening at the Government House under the Presidency of Lady Adamson to consider the advisability of forming a society for prevention of high rate of infantile mortality amongst Burmese community. The Chairman dwelt on the need for such society in view of the alarmingly high rate of mortality amongst Burmese children. Dr. J. B. Stephens, Health Officer, gave statistics showing in 1911 out of 2,139 infants born in Rangoon 701 died, in 1912 out of 2,165, 691 died and last year 550 died out of 2,155 born. After other speeches supporting the formation of a society, an influential working Committee was appointed to frame the rules of the Society of which Lady Adamson would be President and the Hon'ble Umpay Vice President.

CITATION AGAINST ANOTHER BANK.—A citation has been issued by the Chief Court, Lahore, in the case of another Bank, viz. George Bank, which had its Head Office at Lahore and had some time ago stopped payment.

CALCUTTA, July 24.—Accepted tenders for Port Trust are one crore loan average being Rs. 99-10-6 and total tenders two crores and fifteen lakhs.

RAILWAY BREACHES.—A Lyalpur telegram dated 24th July, says:—Through communication between Kanpari and Tandianwala was restored at 8 P.M. yesterday. The line at mile 47-29 to 49-73 betw n the above said stations was again damaged by heavy rain, and passenger trains were transhipped to-day. Through communication is expected by this evening if there is no further rain.

PUNJAB LEUT.—GOVERNOR'S TOUR.—A Lahore telegram, dated 24th July, says:—The Lieut.-Governor of the Punjab left Dalhousie on Wednesday morning. The road was in a very bad condition for the first twenty-five miles, and there have been several landslips. These, however, were cleared and the car got through safely. The Dharmasala road was in a much better condition, and His Honour arrived there on Thursday morning. To-day he was to visit upper Dharmasala and Cantonments, the civil offices in the lower station having been inspected. Owing to delay caused by the weather His Honour will not visit Amritsar but proceeds direct from Dharmasala on Saturday to Phillour and Ambala.

SIMLA, July 24.—Sir Ali Imam leaves Simla on 30th instant for Bankipore and Bombay, returning to Simla on the 12th proximo.

TELEGRAMS.

FOREIGN TELEGRAMS.

(Reuter's Agency.)

Irish Home Rule.

The Conference.

No Agreement Reached.

LONDON, July 24.—The Home Rule Conference sat for seventy minutes to-day, but no agreement was reached. At its conclusion the Speaker, the Unionist members and Mr. Dillon remained at the Buckingham Palace.

Exchange of Visits.

At Downing Street.

LONDON, July 24.—Afterwards Messrs. Redmond, Asquith, Dillon and Lloyd George exchanged visits at Downing street and Mr. Asquith summoned Mr. Churchill.

Meeting of the Cabinet.

Later in the afternoon the Cabinet met.

The Conference a Failure.

LONDON, July 24.—The Cabinet sat for one and half hours, Members then going to the Commons. Mr. Asquith said the Conference had considered the possibility of finding an area to be excluded under the Home Rule Bill, but the Conference being unable to agree in principle or detail of such area he had brought the Conference to a close. The Speaker will make a report in these terms to the King.

Second Reading of the Amending Bill.

Mr. Asquith announced that he would take the second reading of the Amending Bill on Tuesday. Bonar Law concurred. The House adjourned.

Ulster Volunteers Fired At

ALLAHABAD, July 24.—The "Pioneer's" London correspondent cables:—The Times' Omagh correspondent reports that, while a Company of Ulster Volunteers was marching through the Nationalist district in North Tyrone on Tuesday, three shots were fired at them, but the Volunteers, many of whom were fully armed, marched on.—Associated Press.

Failure of the Conference Regretted.

LONDON, July 25.

Mr. Birrell at Cambridge and Viscount Haldane in London said that they regretted the failure of Home Rule Conference and emphasised that the Government would go forward with its proposals unflinchingly.

Liberals' Duty.

Mr. Birrell added that it was duty of the Liberals to see that Mr. Asquith was not interfered with by dissolution till the Home Rule Bill, subject to acceptable exclusion, became Law. There might be rows in Ulster as offspring of whiskey, but the idea of a Civil War was unthinkable.

Austro-Servian Crisis.

The Austrian Note.

LONDON, July 24.—VIENNA.—The Austrian Note to Serbia demands the publication of the Servian Government's condemnation of and regret for the anti-Austrian propaganda and the punishment of the offenders, the suppression of anti-Austrian teaching in schools, the dismissal of officers and functionaries whose names the Austrian Government reserves the right to communicate, the acceptance of a collaboration of Austrian officials in suppressing the anti-Austrian movement, and the prosecution of the accessories in the Sarajevo crime with the collaboration of representatives of the Austrian Government. The Note also demands the arrest of the Servian Major and State Official who are compromised as the result of the inquiry into the Sarajevo crime.

Austrian Ultimatum Unexpectedly Severe.

LONDON, July 24.—The Austrian Ultimatum is unexpectedly severe and uncompromising, leaving scarcely a loop hole for negotiation.

Situation Most Grave.

The situation is regarded as most grave and everyone is asking what attitude Russia will take up.

The Semi-Official Press.

The semi-official "Pester Lloyd" of Budapest affirms that Germany will suffer no third party to intervene between Austria and Servia.

VIENNA.—The semi official "Fremdenblatt" says:—The Austro-Hungarian demands are the out-come of long and careful reflection and do not go beyond what is strictly necessary. We have to destroy the mine which has been dug in Servia and which penetrates to the heart of our southern Slave territories.

Immediate Russian Intervention.

LONDON, July 24.—St. PETERSBURG.—An extraordinary meeting of the Cabinet has been held to discuss the foreign situation. Cabinet sat for four hours. It is understood that Russia will immediately intervene and ask Austria to prolong the ultimatum to Servia in order to give time to European diplomacy to exercise action. In the event of a refusal extreme measures on the part of Russia may be expected.

Austro-Hungarian Minister to Leave Belgrade

VIENNA.—Austro.—Hungarian Minister at Belgrade has been ordered, unless the ultimatum is complied with by to-morrow evening, to leave Servia with the whole of the legation staff.

No Negotiations Allowed.

LONDON, July 24.—VIENNA.—It is understood that no negotiations or bargaining on the part of Servia will be allowed nor will the extension of time limit nor mediation by other Powers.

TELEGRAMS.

Army to be Called Out.

Should Servia reply in the negative, it is intimated that the army will be called upon to enforce Austria's demands.

French Press.

PARIS.—Commenting on the Austro-Servian crisis "Le Journal" says:—We find ourselves face to face with anti-Slav reaction to which Russia cannot be indifferent.

German Press Approves.

LONDON, July 25.—With the exception of "Vossische Zeitung" which criticises interference with a Servia's dignity, German Press raises the chorus of approval of "dignified earnestness" of the Austrian Note to Servia and promises fullest support in the event of an outside interference.

Italian Press Astounded.

Italian Press is astounded at the severity of the Note and characterises it as unprecedented humiliation. Reuter learns that diplomats in London take the gravest view and are of opinion that no Servian Cabinet could comply with the Austrian demands. In other circles opinion is expressed that Servia may ask for proofs of charges against the Servian officials and that, in the meanwhile, the Powers will endeavour to mediate.

Reservists to Rejoin Regiments.

BERLIN.—Austro-Hungarian reservists have received 24 hours notice to rejoin their Regiments.

Situation Most Critical.

BELGRADE.—A semi-official note describes the situation consequent upon the Austrian note as most critical.

Imperial Government Seriously Pre-occupied

LONDON, July 25.—St. PETERSBURG.—Official communique has been issued stating that the Imperial Government is seriously pre-occupied with the Austria-Ultimatum to Servia and is attentively following the development of dispute to which Russia cannot remain indifferent.

Situation More Serious.

LONDON, July 25.—BELGRADE.—Details of the Austrian Note were only known yesterday evening from the Austrian papers. Servian papers published special editions which crowds eagerly discussed. Situation is considered more serious than prior to the Balkan War.

London Press Counsels Submission.

With the exception of the "Morning Post" which inveighs against most high-handed procedure on the record in imposing terms such as have never been enforced on a conquered state. London Press is generally Servian in tone and counsels submission on the ground of indefensibility of making one country centre for intrigues against the integrity of another.

Disturbances in Russia.

Arrival of Cavalry.

LONDON, July 24.—St. PETERSBURG.—Four Regiments of Cavalry and two of Cuirassiers have arrived with quickfiring to assist in suppressing the disorder.

Authorities Overcoming the Strike.

St. PETERSBURG.—The authorities are overcoming the strike.

Strikers Resume Work.

LONDON, July 25.—Strikers are resuming work in St. Petersburg.

Indians in British Columbia.

"Komagata Maru" Leaves Vancouver.

LONDON, July 23.—The "Komagata Maru" has sailed. Vancouver Indians' Revolutionary Mission.

ALLAHABAD, July 24.—The "Pioneer's" London correspondent cables:—The "Times" Toronto correspondent says that seven Hindus belonging to the Indian Colony at Vancouver have taken passages on the "Komagata Maru," declaring that they are going to India to assist in spreading the revolutionary movement.—Associated Press.

Conference of Dominions' Home Ministers.

The "Standard's" Ottawa correspondent says that Sir R. Borden has been in communication with the India Office through Mr. Perley, acting High Commissioner. The correspondent understands that a Conference of representatives of the Dominions' Home Ministers to deal with the whole problem is likely to take place shortly at Montreal.

Indians as British Subjects.

The "Star" says that Canada ought, if possible, to discriminate in favour of British subjects when dealing with the question of Asiatic immigration. An Asiatic born under the flag ought to feel that he gets better terms than any other Asiatic and gets them because he is British born. Hindus of education should visit Canada with the freedom they enjoy in England.

French President in Russia.

M. Poincare's Banquet to Tsar.

LONDON, July 24.—KRONSTADT.—President Poincare has left for Stockholm after banqueting the Tsar on board the battleship "France." Very cordial toasts were exchanged.

Joint Ministerial Statement.

Following interviews between M. Sazonoff and M. Viviani, a joint statement has been issued saying that the visit of President Poincare has given the two Governments an opportunity of stating the perfect unanimity of their views on various problems which a solicitude for general peace and the European equilibrium imposes on the Powers, especially in the East.

Opening of the Panama Canal.
For World's Commerce.

On 15th August.

LONDON, July 24.

WASHINGTON.—It is officially announced that the Panama Canal will be opened to the world's commerce for vessels up to a draught of 30 feet on August 15. There will be no formalities which will be reserved for the official opening in 1915.

Albanian Situation.

Powers and the Insurgents.

DURAZZO.—Powers have resolved not to answer the insurgents who insulted the Prince and threatened to make Durazzo a battlefield.

Mexican Question.

Huerta's Arrival.

LONDON, July 25.—JAMAICA.—General Huerta and party have arrived here.

Pall Mall Gazette & Observer.

According to "Standard" Mr. Gardner Sinclair, Managing Director of Messrs. Dobson Mole and Company, Printers, has purchased "Pall Mall Gazette" and "Observer."

Obituary.

LONDON, July 24.—GIBRALTAR.—Captain White of the Wiltshire Regiment was killed to-day, owing to a fall while playing polo.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press.)

Statue of King Edward.

Lieutenant-Governor Unveils.

Rs. 23,000 for Victoria Memorial Park.

RANGOON, July 24.—The Lieutenant Governor formally unveiled the Memorial Statue of His late Majesty King Edward VII at the entrance of Dalhousie Park this evening. In spite of threatening weather there was a large attendance representative of all the sections of the community. The cost of the memorial was Rs. 85,000 out of the total subscriptions of Rs. 1,08,000 and the balance will go to the Victoria Memorial Park in accordance with the wishes of the public. The structure which is in bronze is a fine work of art and reflects creditably on sculptor Mr. Derwent Wood, A.R.A., Mr. W. H. Cabell, I. C. S., Chairman of the Memorial Committee, having asked His Honour on behalf of the public of Burma to unveil the Statue His Honour Sir Harvey Adamson complied with the request. In the course of the speech the Lieutenant-Governor said:—"The late King had won the respect and admiration of all the nations of the world and the love and devotion of his own subjects throughout the British Dominions. King Edward VII has been appropriately named the 'Peace Maker', because it was in great measure due to his personal tact and influence that the peace of Europe was maintained during his reign. In times of old the quality of a King was gauged by his conquests. In these more enlightened days, war is universally regarded as yet unavoidable evil and horror, and all thinking men regret that it has not been found possible to devise means, by which the policy of the nations shall be constrained by humane considerations that already guide the conduct of individuals and arbitration of battle shall be rendered impossible. National inclination is surely tending towards this direction and in the present day proudest boast of a King is not that he has conquered his neighbours, but that he kept peace at his time. For this reason the reign of King Edward VII will always be regarded as a bright epoch in the annals of British history."

His Honour proceeded to say that any tribute of this nature was an utilitarian one and ornamental should not be sacrificed for useful any more than useful for ornamental. Both these objects had been kept in view here. The surplus fund of Rs 23,000 was given to the Victoria Memorial Park. Having paid a tribute to the architect and others responsible for the Memorial His Honour concluded:—"No better site could have been found than the entrance of the beautiful Dalhousie Park, which is the pride of Rangoon and most perfect combination of natural and artificial scenery in the whole of the East. In this picturesque spot the Statue of our great beloved King finds appropriate place where it will recall to present and future generations the memory of a Sovereign who was beloved by his subjects and whom all nations join in venerating."

The proceedings, which were impressive, terminated with a salute of 31 guns fired by Naval Cadets.

TELEGRAMS.

Cosmopolitan Bank.

Manager and Broker Charged.

Alleged Swindling.

BOMBAY, July 24.—Bhagwanji Nagsey, Merchant, Manager of the Cosmopolitan Bank, and Goculdas, Bank's Broker, have been charged before the Second Presidency Magistrate, at the instance of the C. I. D., with cheating. Inspector Morris, in opening the case, said that Bhagwanji, Merchant, formerly a clerk in the ill-fated Ahmedabad-Kathiawar Bank, set about launching a bank on his own account, and on the 13th December, 1912, a petition for the formation of a joint stock company was presented signed by seven persons, including the first accused, and guaranteeing 218 shares fully paid up at Rs. 10 per share representing capital of Rs. 2,180. Of this 200 shares were in the name of the accused Merchant. Thus the bank was launched with 18 shares representing an independent capital of Rs. 180. As soon as the prospectus became known, Inspector Morris stated, the Bank's troubles began. The Solicitors and one Director demanded to know why their names were mentioned without leave or license. Other Directors withdrew for various reasons, Mr. Rice, auditor, could not audit the accounts, he being put off on various pretexts. On the 31st December, 1913, the actual cash in hand was Rs. 315, but it appears in the balance sheet as Rs. 10,315. The Manager, extremely anxious to unload his shares on the unsuspecting public, enlisted the services of broker Goculdas Chimandas. The practice appears to have been to mark down those persons who required loans and, by representing to them that shareholders would be accommodated with loans, he induced many persons to apply for and pay application money on shares. After getting the shares subscribed and the calls paid the shareholder was invariably put off and no loan was granted. After pointing out a few other instances of the questionable methods of the bank, Mr. Morris stated to the Court that it was a petty concern, and, if nipped in the bud now, may prevent suffering and distress in the future.

Floods in Sind.

Five Hundred Persons Held Up.

KARACHI, July 24.—Owing to heavy rain in Karachi last night the Lyari river is in floods. Some people returning in a cart from Maghopir to Karachi were overtaken by the torrent in the bed of the Lyari and the cart was overturned, and the occupants thrown into the water. One of them, named Kodumal, was swept clean away and drowned. Five hundred persons are said to be picnicking at Maghopir, and they have been apprised of the sudden flood and warned not to risk returning until the flood subsides.

Tracts of Country Under Water.

Owing to the very high and prolonged flood in the Indus, protective bunds and canal banks have been breached in several places in the Tatta and Ghorabari talukas of this district. Large tracts of country are under water. Many small villages are flooded, and it is feared some loss of life may have occurred. The inhabitants have removed to the high ground and are being brought in boats, as available at Tatta. Help in money and grain is required for the support of the destitute and to make good to the poorest people their losses in grain and stock etc.

The Late Kristodas Pal.

Example to Indian Public Men.

Speech by Hon. Mr. M. N. Roy.

CALCUTTA, July 24.—At the Anniversary Meeting of Kristodas Pal to-day, under the presidency of Sir Chunder Madhab Ghosh, the Hon. Mr. Mohendra Nath Roy, in the course of his address, said:—"In a country politically circumstanced like ours the life of Kristodas Pal furnishes to my mind the true measure of the limits within which our public men should move and act, and of our correct attitude towards the ruling power. We should suggest, not merely criticise. We should co-operate and offer help and, while the interest of our motherland should be uppermost in our heart, we should not attempt to achieve the impossible or to fight for a position inconsistent with the maintenance and supremacy of British rule. Endeavour we must to reform the present constitution of Government by all means, but we must avoid setting up impossible ideals and even unconsciously sowing seeds of disaffection which are sure to take root and offer great obstacles to the peaceful advancement of the country. This, I conceive, was the creed of Kristodas Pal, and should, I believe, continue our creed at the present moment."

A Monkey Child.

Found in Naini Tal Jungle.

ALLAHABAD, July 24.—A Naini Tal correspondent reports the finding there, in a jungle, of a female monkey child, probably eight or nine years old. The report says that when first brought in it was in a very frightened state and would eat nothing but grass and raw potatoes, but later it took bread and milk. It cried and whimpered, but is unable to talk, though it can undoubtedly hear. Its fear has now subsided to a great extent and it will take and eat chapatties and apples. That it was at one time a human child is proved by the fact that it carries vaccination marks on both its arms, but its exposure to the elements has caused a thick growth of hair down each side of its face and down its spine. On its head are two or three heavy scars. There are some small circular scars on its knee and a few in other places. There can be little doubt that it has always walked upright, as its elbows, knees and hands show no signs of continual con-

TELEGRAMS.

tact with the earth. Its position when sitting is that of a monkey, and its actions and mode of looking at one also simulate the ape. Its hands are long, thin and bony, and its nails thick, long and strong. This is undoubtedly a case of child abandonment which is by no means uncommon during the periods of scarcity in India.

Bailiff and Pardhanashin.

A Motion in the High Court.

CALCUTTA, July 24.—At the High Court to-day, before Justices Sherfuddin and Teunon, the Advocate-General, with Mr. P. D. Roy, appeared on behalf of H. Meredith, a bailiff of the Calcutta Small Cause Court, who was convicted by the Chief Presidency Magistrate of causing hurt to a Purdhanashin Hindu lady in executing a warrant of the Court and fined Rs. 50. In this case the Bengal Government paid the expenses of the accused, amounting to about Rs. 42,000. The case formed a subject of interpellation in the local Legislative Council. The Advocate-General brought to Their Lordships' notice that in England a King's Counsel or a Law Officer of the Crown was not entitled to appear in any case without license from the Home Secretary. In this case he had received instructions from the Chief Secretary to the Bengal Government, as the Government conceived this to be a matter of public importance. Their Lordships issued a rule on the Chief Presidency Magistrate to show cause why the conviction and sentence should not be set aside.

Bombay Legislative Council.

Agenda for Monday's Meeting.

BOMBAY, July 24.—There will be a meeting of the Bombay Legislative Council at Poona on Monday next, when the second reading of the Bombay District Municipal Act will come up, also the first reading of the Bill to Amend the Aden Port Trust Act and the first reading of the Bill to Further Amend the Bombay Civil Court Act. There is a very large crop of amendments to the District Municipal Bill, many of a contentious character mostly aiming at the powers of Municipal Commissioners. The Hon'ble Paranjpai will move a resolution for placing High Court Pleaders in Bombay on the same footing with Barristers for practising on the original side. The Hon. Patel will move one for creating a Civil Court for Bombay Island disposing cases up to Rs. 5,000. The Hon. Rai Saheb Naik will bring forward a resolution urging the grant of takavi loans for building houses on sanitary principles in town extension schemes undertaken by Municipalities and Boards.

Temperance Deputation.

Criticisms on Excise Policy.

GOVERNMENT OF INDIA RESOLUTION.

Local Government Reports Invited.

SIMLA, July 25.—Government of India Resolution is to-day published with the correspondence with the Secretary of State arising out of the criticisms passed on the excise policy in this country by the Temperance Deputation which waited upon the Secretary of State in July 1912. In his final despatch dated last May the Secretary of State accepts the general conclusions of the Government of India and approves the existing policy. Government of India Resolution desires that all officers be enjoined to maintain the present attitude of vigilance and restriction and of safeguarding the interests of Temperance and suggests that lessons on use and abuse of alcohol be included in the readers in use in schools. The Government of India also invite local Governments to report upon any further actions they may be prepared to take in the matter of (a) closing shops, (b) restriction house of sale, (c) extensions of function of Advisory Committees and (d) adoption of fixed fee system in selected areas.

The Hindu University.

Proposed Conditions.

Received with Dissatisfaction.

ALLAHABAD, July 24.—The proposed conditions for the Hindu University have been received here by the Indian community with dissatisfaction. Meetings will be held for consideration of the situation created by Sir Harcourt Butler's letter.

Leader's Opinion.

The "Leader" says that the letter has not been received with anything like enthusiasm. It has had a chilling effect on the public mind.

Dr. Rash Behari Ghose's Views.

CALCUTTA, July 25.—Dr. Rash Behari Ghose has expressed his views on the latest development of the Hindu University schemes. He has fully subscribed to the sentiments expressed by the "Amrita Bazar Patrika" on the subject, and added that, if he had the slightest notion that this grand object in which he and all the educated Hindus in India had taken such an ardent interest would end in such a fiasco he would not have subscribed anything to it.

Withdrawal of Subscription Suggested.

The "Patrika" suggests that the proper course for Dr. Ghose is to withdraw his subscription of one lakh and devote it to the scheme inaugurated in Calcutta for the advancement of science.

Seaman W. Warnes.

Charged with Theft.

Acquitted on Trial.

CALCUTTA, July 24.—At the Central Police Court to-day, the Chief Presidency Magistrate delivered judgment in a case in which Seaman W. Warnes of P. and O. S. S. "Sicilia" was charged with the theft of a standard compass of the vessel on the 10th instant. The Magistrate considered that there was no direct evidence against the accused. The only evidence against him was the statements he made at different times to officers and Quartermaster when he was in a drunken state and possibly not responsible for what he said which had been subsequently retracted. The case no doubt was one of great suspicion. Under the circumstances he did not consider that he should be justified in convicting the accused upon statements made by him, while in maudlin state which might have been made out of bravado, especially as his statement that the compass was in the second flat, was tested and found untrue. He acquitted him.

Accident on M. & S. M. Railway.

Prosecution of the Driver and Others.

POONA, July 24.—The engine-driver, two firemen and the guard of the train on which two passenger carriages were burnt on the 21st May last just outside Miraj Station on the Madras and Southern Mahratta Railway are being prosecuted before Major Lyon, Cantonment Magistrate, Belgaum, for breach of the Company's rules in not keeping a look-out and obeying the signals of distress of the passengers. The driver and one fireman are Hindus. The other fireman is a Indian Christian, and the guard a Mahomedan. A woman and her little daughter, it may be recalled, were burnt to death in the train on this occasion, while several passengers were injured by jumping from the train while in motion. A number of witnesses are being examined.

Late Lady Hardinge.

At Lucknow.

Suggested Memorials.

LUCKNOW, July 24.—Mrs. Jernaboo Dadabhoi of Nagpur writes to the "Indian Daily Telegraph" suggesting a Lady Hardinge memorial at Delhi and the starting of a fund, with a contribution of Rs. 1,000. Another correspondent of the same paper suggests the establishment of maternity hospitals with trained midwives in every city as a means of the reduction of the heavy infantile mortality and bringing medical relief to poor purdhanashins.

At Rangoon.

A Ball Postponed.

RANGOON, July 25.—In consequence of the lamented death of Lady Hardinge, Sir Harvey Adamson will not, as originally proposed, give ball on the occasion of the coming visit of the Viceroy to Rangoon.

Deputation to Amir.

For Release of a Political Prisoner.

ALLAHABAD, July 24.—The "Pioneer's" correspondent writes:—"A deputation waited on the Amir at Kabul recently on behalf of Sardar Mahomed Ismail Khan, whose son was implicated in the conspiracy against the Amir and was executed some time ago. Sardar Mohomed Ismail Khan is in refuge in Russian territory at Samarkand; and a deputation consisting of eight influential men of that city brought a request that he might be pardoned and permitted to return to Afghanistan. The Amir, it is said, has not yet replied."

The Hindustan Bank.

Managing Director's Case.

LAHORE, July 24.—Justice Shadilal has passed orders dismissing the application filed by Doulat Rai, the late Managing Director of the Hindustan Bank, in connection with his prosecution for misfeasance under the Companies Act, pending against him and other Directors, before Mr. Rai Damodar Das, Special District Magistrate, Multan.

Arrah and Kotah Cases.

Another Arrest.

ARRAH, July 24.—At Cawnpore while being conveyed to Delhi to give evidence Manickchand, approver, recognised Kishore Singh, younger brother of Jorawar Singh, who is the absconding accused in Arrah and Kotah Cases. The Police escort seized Kishore Singh at Tundla and made him over to the Police to whom he made conflicting statements.

Mail Steamer "Caledonia".

Late Arrival at Bombay.

BOMBAY, July 24.—The English mail steamer "Caledonia," due at six this morning, did not arrive outside the harbour until 9-40, having been delayed by stress of weather. She did not enter the harbour until one o'clock, as a thick mist prevailed and navigation was therefore difficult. She encountered a strong monsoon with a high sea.

A Sadhu Convicted.

For Attempted Assault on a Girl.

BOMBAY, July 24.—Gariblal Makhanlal, a Sadhu mendicant, was sentenced to-day, at the Criminal Sessions of the High Court, to three years' rigorous imprisonment for attempting an assault on a girl aged 10 years, the daughter of another Sadhu.

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన
వీర్వకును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన
వీర్వడిన దగ్గు. కీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. శ్వాస
కోశముల నూత్న నాళములందు వీర్వకుదగ్గు. ఉబ్బ
సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించనలసినందు
దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి చూ ర్ణ ము.

విన్నడబ్బి 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బిల మందు గలది)
1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ చూర్ణము వనమూలికలచే చేయబడినది.
దగ్గు, ఉబ్బసము, కాససేనస, శైత్యజ్వరము ఔషధ
లగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట
నుంచుకొనుట చుంచది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.
కలరా క్లేగునలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.
ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష
పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే
మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట
నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బి 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0
రక్తవిరేచనములు, బంక విరేచనములు, జగట
విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి
ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే
నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును.
గుణము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట,
జల, గోకుడు వుండ్లు మొదలగునవి మానును.
దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ
బెరుగ గలవు.

గ జి కి తైల ము.

వెల డబ్బి 1-కి రూ. 0-3-0 వి. పి. సహా 0-7-0.
గజ్జ, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్య
ముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచు
న్నది. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక
వనిజేయును.

అమృతాంజనము డిపో, } 109, ఫేరికోడ్డు, బొంబాయి.
సం. 9. జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

కలరాకు మంచిమందు?

తప్పకవిషాది నివారకయే!

ఎట్టి సమయమునం వెంటల ఈ ఔషధునే చేయవలసి
నదియు, మందుబుడ్డికి చుట్టియుండు కాగితమువలన సులభ
ముగ తెలిసికొన నగును. అట్టివిధుల ననుసరించి ఉపయోగింప
బడు ఈ ఔషధరాజము, మృత్యుస్వరూపమనదగు ఈత్రాక
వ్యాధిని వ్యూహముధమువలె గుణపరుచుచున్నది. వేయేల!
ప్రాణమునందాసక్తిగల ప్రతివారును దీనిని తరుణమునం దుప
యోగించి ప్రాణదాకమును పొందుదురనుట నిక్కము, నిక్కము
ఒక బుడ్డి వెల రూ. 1-0-0; డజ్జ బుడ్డు వెల రూ. 10-0-0
అయ్యుర్వేదభూషణ నోరి. రామశాస్త్రి,

ఎ. కె. ఎ. సి.
అయ్యుర్వేదనిలయమ్,
బెజవాడ.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము!

శుభప్రతి!!

చక్కని అచ్చ!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అర్హతా చీటిని సంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0

డజ్జను 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం.

పండ్లపొడి.

మోహినీతైలం.

వెల డబ్బి 1కి 0-6-0

వెల డబ్బి 1కి 0-2-0

5. తులముల నూనెగల

డజ్జను 1కి 3-8-0

డజ్జను 1కి 1-2-0

సీసా 1కి 0-12-0

డి. పి. భిక్షుల ప్రోత్సేహం.
అమృతాంజనం డిపో,
సం. 9. జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

మండుల కేటాగు ఉచితముగ పంపవచ్చును.
అమృతాంజనం డిపో,
109, ఫేరికోడ్డు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపఁబడినది.

కోరువారు వెంటనే వాగ్గు కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, బార్బిటవుక్, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

ఇదియొక గొప్ప క్రయ నిమిద్ధ్యచేసిన తాయెను. దీని
ప్రభావ మత్యంతము. దీని కలంకరించుకొనిన, దేహ సంరక్ష
ణకు కాపు. 2 కలరా, అమృతాంజనం మొదలగు అంటు బాధ్య
ములను శోకనీయును. 3 భూకంపేత పితాచములను పాతవోలు
ను. 4 వ్యాధులు, పీడలు, ఆపదలు, గండములు తొలగిపోవును.
5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, బిళ్లలు, ఔషధులు, హరించు
ను. 6 ఆరోగ్యము, అద్భుతము, విశ్వరూపు, బలము, శుభము,
ఉత్సాహముగలుగును, 7 క్రూరశత్రువులు ప్రయమిత్రువులగు
దురు. 8 సీవాదం గెలుచును. 9 సభకట్టు, సర్వజన హాకరము.
10 సీవాక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యాగ్గ సమేతమై వెళ్ల
బోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్లన తప్పక జయమును,
లాభమును పొందగలవు. దానియందట్టి మహిమవున్నదని అను
భవజ్ఞులు సేనోల్లయవిక్రమమునట్లు వక్కాణించియున్నారు. ఇది
సర్వోత్తమ వేదియగు సైక్ యుగాయ మహాత్మునిచే గనిపెట్ట
బడినదేగాని కాలాచిత్ర వేదదారులవలన గనిపెట్టబడినది
గాదు. శ్రీపురుషులు ఆ బాలకృష్ణులందఱును తెప్పించుకొని
ధరింపదగిన ఆ మాత్రమైన సుప్రశస్తమైన యత్రతాయెను.
వేయేల! ఒక్కటి తీసుకొని పరీక్షించువు. అది ఆనందసముద్ర
మున నిన్నోల లాడించుట నిజము.

తాయెను వెల రూ 1-8-0 ల మాత్రమే.

వలయువారు:— పి. రాఘవజనార్దనరావు,

మెస్మరిస్టు యినిస్టిట్యూట్, బంగళా. (గుంటూరు జిల్లా)

FREE! ఉచితము!! FREE!!!

ఉచితము: 10 కె.టి. బంగారు సులోచనము!! ఉచితము!!!

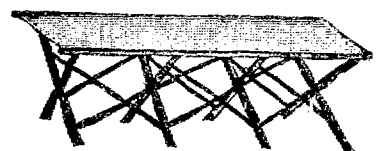
దర్బారుబాం, తలనొప్పులకు, పొన్నొప్పులకు, కీళ్లనొప్పు
లకు, పురాణవాత, మేహనొప్పులకు, పక్షవాతములకు, ఔషధులు,
పొట్టు, వాపులు, పుబ్బులు, దగ్గు, శైత్యమునకు, తేలు, బెల్లెరి, మె||
విష బంతువులకాట్టుకు, పుండ్లకు, మంచిమందు. సీసా 1-కి
రూ 0-6-0. 12 సీసాలు రూ 4-8-0. 12 సీసాలు ఒకసారి
తెప్పించుకొనువారికి ఒక మంచిలీవరువానీ (కేబు గడియారము
గాని) లేక 14 కె.టి బంగారు పాతీగల పాంతును కలదుగాని,
లేక ఒక 10 కె.టి బంగారు చిలువతెల్లకత్తెను ల సులోచనములు
గూడుతో గాని ఈమాదులో యేదైన 11 కె.టి ప్రసంతుగా
బహుమానం ఇయ్యబడును. మా బంగారు సులోచనములు
యెచ్చులకొన్నను రూ 5-8-0 లకు కె.టి. బంగారు సులోచనము
కొద్దికాలమువరకే యిచ్చెదము. త్వరపడి! త్వరపడు!!
మంచి లీవరు (పాచ్) కేబుగడియారము ఉచితము.

14 కె. టి. బంగారు పాతీగల పాన్ తెలుగు ఉచితము!

జి. ఆర్. దాసు అండ్ కో., తాంకు, (క్రిష్ణాజిల్లా)

G. R. Dass & Co., Tanuku, (Krishna District.)

Gold Medal Camp Cot.

అమెరికా దేశములో చేయబడిన

క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపు మత్తమంచము 1000 పౌండుల బరువును
ధరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల సావత్తు 2 అడుగుల
6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 3 అంగుళముల ట్రెయి.
మంచము ధర 9-0-0 మంచము మడిచినట్లు సంచి 2-0-0
నొమలె 4-0-0 నొమలె కర్రలు 2-0-0
ఈసామాను అన్నింటితో పూర్తి ధర 16-8-0
అద్వానీ కండు రూసాయలు పంపవలయును.
సామగ్రి అమ్మబడు వస్త్రకాటా: రామకోటి క్లెయింకులో గలవు
ఉత్తములు:—గొతా ఆండు కంపెనీ,

57, ఆదెప్పనాయక వీధి, (వి. పి.)
(1-7-14) మద్రాసు. అనిప్రాయముగా.

సర్వముగా మోసముకాదు.

గుణపరమచో ద్రవ్యమును ఖండితముగా విడిచి యిచ్చెదము.
ఒకానొక షాహాయి మహాత్మునిచే చేయబడిన

మేహధ్వంసని గజ కేసరిమాత్రం.

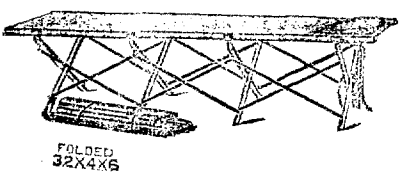
ఈ మాత్రలనేకచే ఉష్ణవాయువు, మేహసంబంధ
ప్రణాములు, కెల్లికురుపులు మొదలగు మేహసంబంధములను
వ్యాసలు భాతులవైయు, భాతు నిర్మయించుట, కేవలం
హీనత మొదలగునవి నివర్తించి వేహాగ్నియై, భాతువునై
సంభోగముభయ కలుగును. సీసా 1-కి క్రియం గు. 2-0-0
దేహపుష్టి ఔషధము:—ఈ ఔషధమును సేవించినచో
దేహముచిక్క పోవుటయు, బలహీనత, ఆశ్మయ, అద్భుతమంద
ద్యము, నరములబలహీనత మొదలగునవి వివాదమైయు, పుష్టి
శక్తి, నరములపుష్టి, వత్సకృష్టి, దేహపుష్టి, భాతుశక్తిగలుగును.
విద్యాధులకు, స్త్రీదేవులకు నాల ఉపయోగకరము. సీసా 1-కి
కయం రూ. 2-0-0.

మావిలాసము:—హాలప్పదేవరమఠం సిద్ధాంతము,
హరపనపాల్లి, (బళ్లారిజిల్లా)

మా మహాత్ములను సుఖముగా

నిద్ర పోవలెననిది.

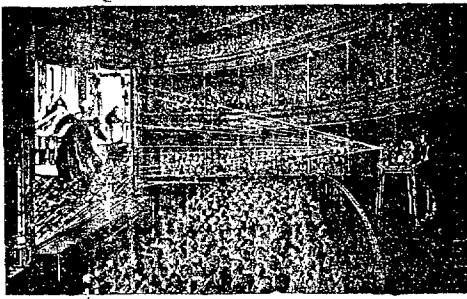
ఇది 1000 పానలకు వలెను ఉపయోగపడును.

ప్రయాణము
మీద పోయినను,
ఎక్కడ నైనను
పోయినను నిద్ర
పొందవలెననిది.

దీని సహకారము వాడుచున్నాడు. దేశ సంచారము చేయుచుండు ఆఫీసులు విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా జూకుచున్నారని ఇది ఆమెకా దేశమును చేరువడినది. 6 1/2 అడుగులు పొడవు, 2 అడుగులు వెడల్పు మడిచినప్పుడు 15 పానలకు మించిన పానలకు కట్టుకొని చేతిపట్టుకొని పోవచ్చును. ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును. ధర పంచము 1-కి, రు. 8-0-0 దోమతెర సామాను 2-0-0. న్యాయపానుల బరువును ఈ సంచారము వేసినను సులభముగా ధరించగలదు. చిక్కిన ఒక్కతో చేయబడిన దోమతెర 5-8-0 చిరునామా:— ఖాదర్ అండు యూనస్ బ్రదర్స్, వాచ్ అండు కాక్ ఇంపాల్టర్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్ బయస్కోపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే ఫిలుములు కొనగలరు. వాటితో వేలకునేలు అద్దించగలరు. ఆ సంగతులన్ని మార్గము మెషీను కొనుగోరి ఒక పూటలో ఉచితముగా వేస్తే దము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు ముంతకుమించిన సుఖపుష్కలము మరలేదు. పూరాసంగతులగుల క్యాటలాగును చూచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. ఆలోచించకండి. త్వరపడండి. కాన్ నేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ, హడ్డోన్స్ :—121, పెద్దపల్లి తిరువళ్ళీకేణి, (మదరాసు) ఫ్రాంచి:—ఉర్దూం. గంజాం జిల్లా.

కమ్మమహాజన సంఘము ప్రకటన.

కమ్మమహాజన సంఘమువారివల్ల గత సంవత్సరములో కొన్ని విద్యార్థి వేతనములు ( ) యివ్వబడినవి. ఈ సంవత్సరము కూడా కొన్ని యివ్వబడను. గాన కమ్మవీధి విద్యార్థులవారి గార్డీయనుల సంకేతములతోడను వారి పాఠశాలాధ్యక్షుల గర్హితోడను మరియుతరులచే యివ్వబడిన యోగ్యతా ప్రతికలతోడను గూడ ఈదిగువవారికి దరఖాస్తులను పంపగలదులకు ఇందుములమున తెలియజేయుచున్నాను. ఈ విద్యార్థులు జూలై నెలలోగా యీక్రింది చిరునామాకు చేరవలెను దరఖాస్తుల పర్యవసానమును కార్య నిర్వాహక సంఘమువారి ఆలోచనమీద తెలియజేయబడును.

సెక్రటరీ, కమ్మమహాజన సంఘము.

కవులము, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJAN (REGD.)
A SOVEREIGN REMEDY.
FOR
Head-Ache, Rheumatism Neuralgia, chest Colds, Sprain,
Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache,
Backache, Cuts, Bruises etc.
PRICE ANNAS EIGHT ONLY.
FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.
RINGWORM OINTMENT.
Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.
PRICE ANNAS SIX ONLY.
Aromatic Tooth Powder.
Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.
PRICE ANNAS TWO ONLY.
CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.
Amrutanjan Depot.
109, FREER ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రీరొడ్డు, బొంబాయి. శా.క సం. 9, భవాంగీరుపేడి, మద్రాసు.

ఈసంచల కొనుగోరికి వీటితో పంచ 1-కి అత్తలరావు టమున కొద్దని కొడండ ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథముకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును. మంచిగమయము! వేసేసేలు కర్పవడినవి!! వెనుకవొరకవు!!

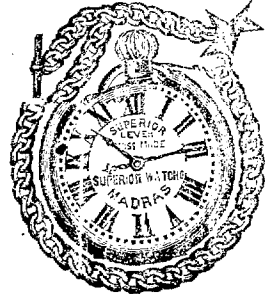
మేలైన జపాక పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్పవడినందున ప్రస్తుతం భరణు తగ్గించియున్నాము. వాచులూరా! శృంగారమున నాగరికతయున్న గలమేలైన అగ్రం పట్టుపంచలు పండుగదినముల చిన్నదముకొరకు తెప్పించి విక్రయప్రమే పో మిగత కొద్ది పంచలు, పచ్చయ్యుని. ఇందులో ఎరువువర్షం ఆకుపచ్చ, కో బా, పైడుడు. ఇత్యాదివంగులు గలవు. క్లాఫునియమోట్టివి. ల్యోన్ 1-కి 2-0-0 గు మూరనిది 2-4 మూర వెడల్పుల పట్టు. 0-4-0 పంచ 1-కి తపాలాభర్తులు ... యి ఇనాం. డిటా రంధ్రపంచలు కొనుగోరికి తపాలా.

టి. సీతారామ మొక్కేణి, మదరాస్. 3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరునల్వేళి.

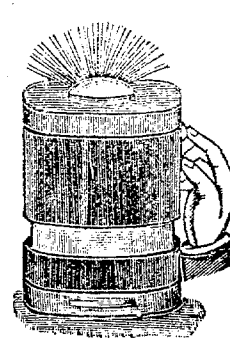
సుపీరియర్ లీస్ ర్ బ్యాంకులు వాచ్. గాలును సోసర ధర రు 3:0-0. పోస్ట్ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గాఫ్ లంటి గలదు.

ఈగడియారము డయలమీద మాకంసెని వేరు ఎట్టనిసిరా తోను ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుటకుకండ మై తలచిగ మును, పచ్చప్రాఫ్ అను గ్లాసు డూమునుగలిగి మొరటుపములకు దగియుండును. వెల్వెటుతో లో భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీమ నుండి ముత్తై తయారుచేయబడినది. గాన నెరవయెద్దను జిక్కదు. ఒకరోక్కెదును దీయదరను తలంపుతో తక్కువ నెలనుంచి తిమి. కాలకాలము పనిచేయునట్టిదయ్యు, స్వల్పధరగుల గడి యార మిడియెక్టియోని యనుభవంబున దెలియును. ఇదివఱకనేక గడియారములు ఖర్చయి రియోగ్రాఫ్ ముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మాపట్టుణముననే యనే కలుకొని సంతసించిన వేజుమాట తండుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టాఫీసు నెం 147, మద్రాస్.

నిచిత్ర ఎలక్ ట్రి పాకెట్ దీపము.

యెత్తగానే ఆగిపోవు దీపముల డాంట్లకపు ప్రకటనలను చూచి మోగపోవలదు. దీని ధర దీపము 1-కి, 2-8 0

స్నేహితులూగా! ఈయంత్రముచే మనము వెలుతురు కావలసినపుడు ఇందలి గుండె (బటన్) అదిమిన తలూ లున మిరుమిట్లుగొనునటుల ప్రకాశము గలిగించును. రాత్రిల్లో అకస్మాత్తుగ జరుగు అపాయములకున్న ప్రయాణీకులకున్న మిక్కిలిగ హాయి కాణ్యుగు పున్న తదీపము వెలుతురు వలయునపు డు లాందరు నిష్కపుల్ల చురుకు ఈలా టివి వెతుక నక్కరలేదు. వలయునపు డదిమిన తనంతనే ప్రకాశముగలుగును. దీనిని వాడుకొను అచ్యుప్రతిక దీపముతోకూడా పంపుగను. ప్రతివారిశేషియందు సదా నొకటి యున్న యెడల ఇతరుల సహాయము అక్కరలేదు. దీపము 1-కి 2-8 0 (ఒక దీపముకొని మూనిజము పశ్చిమముడు)

టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరునల్వేళి, మదరాస్.

FREE! అందరును దీనిని జడవలయును. FREE! ప్రతికుటుంబమునం దుండదగిన పుస్తకము.

అత్తలారాబ్రాహ్మమును కొర్వని కొడండప్రలాపము. (రెండవకూర్పు) ఒక అణా తపాలా షిల్లపంపువారి కుచితము. ఈయగ్రమునెల కడవఱకే ఈధరకు ఇవ్వబడును. విశ్రులూరా! మేమిగ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో ప్రచురించినపుడు అనేకలు మాకు మీకని ఫీసికొన్నందున ఆగ్రంథము మేములలోనే ఖర్చయిపోయినది. వెనుక వ్రాయు వారలకు లేదని వ్రాయుటకు జంట్లి, మజల ముద్రించితిమి. ఇదియను మనుషటివలేనే ఖర్చుగొని యెంచి మునుమున్న తమకు ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభముండ వలయునను కొరికలేనే వారముని గ్రంథమును దెప్పించుకొను వారలకడటికి దెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిశ్రీలు జదివి, అత్తలయెడ కొడండ కుండవలసిన మర్యాదయు, కొడండ యెడ అత్తల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖంబుంద రను సరోపకార బుచ్చిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దిపాటులే ముద్రించుటచే ద్వరపడి తెప్పించుకొందరని మాప్రార్థన. చిరునామా:— ధనలక్ష్మీకంపెనీ, నెం. 6, వెంకటేశమెట్రి వీధి, సాహుకార వేట, మద్రాసు.